

STOLJEĆE PROMIDŽBE FOTOGRAFIJE

Sto godina Zagreb *salona*,
međunarodne izložbe fotografije
(1910. — 2010.)

A CENTURY OF THE PROMOTION OF PHOTOGRAPHY

*A Hundred Years of the Zagreb Salon,
International Exhibition of Photography*
(1910 — 2010)

Vladko Ložić

STOLJEĆE PROMIDŽBE FOTOGRAFIJE

Što godina Zagreb salona, međunarodne izložbe fotografije
(1910. — 2010.)

A CENTURY OF THE PROMOTION OF PHOTOGRAPHY

A Hundred Years of the Zagreb Salon, International Exhibition of Photography
(1910 — 2010)

Posebno izdanje Fotokluba Zagreb
u povodu stote obljetnice prve međunarodne izložbe fotografije u Zagrebu

*Special publication of the Fotoklub Zagreb
on the occasion of the hundredth anniversary of the first international exhibition of photography in Zagreb*

© Vladko Ložić

Nakladnik / Published by:
Fotoklub Zagreb

Za nakladnika / For the publisher:
Damir Tiljak

Urednici / Editors:
Vladko Ložić, Zlatko Rebernjak

Prijevod na engleski / English translation:
Lada Rebernjak

Lektor engleskog teksta / Proofreader:
Maria Antoinette Jurjević

Oblikovanje / Design:
Zlatko Rebernjak

Priprema za tisak / Preprint:
Grafički studio Forma ultima

Tisk / Printed by:
Graphic Art, Zagreb

Naklada / Print run:
1600 primjeraka / copies

ISBN 978-953-7749-00-2

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
pod brojem 738124

*Cip record available
in the online catalogue of the National and University Library
under the number 738124*

Izdavanje ove publikacije finansijski su pomogli Ministarstvo kulture Republike Hrvatske i
Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport Grada Zagreba
*This publication has been financially supported by the Ministry of Culture of the Republic of Croatia and
City Office for Education, Culture and Sports of the City of Zagreb*

STOLJEĆE PROMIDŽBE FOTOGRAFIJE

Sto godina Zagreb salona, međunarodne izložbe fotografije
(1910. — 2010.)

A CENTURY OF THE PROMOTION OF PHOTOGRAPHY

*A Hundred Years of the Zagreb Salon, International Exhibition of Photography
(1910 — 2010)*

Fotoklub Zagreb
Zagreb, 2010.

Stoljeće tradicije i uspjeha

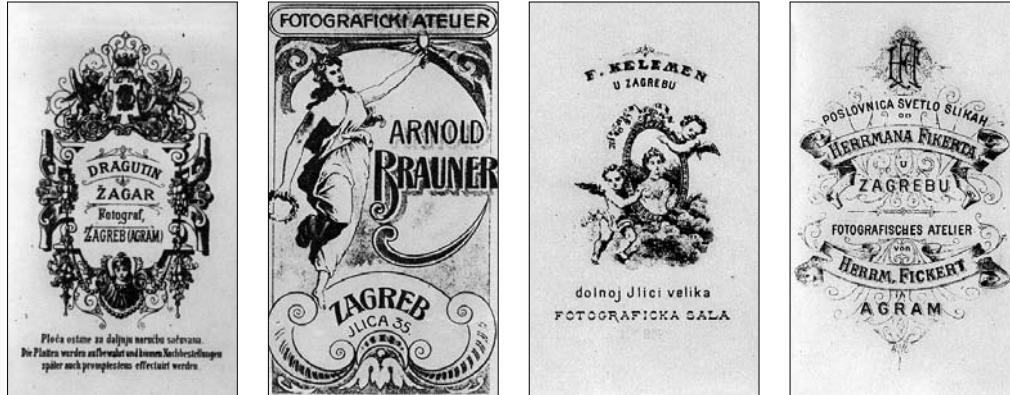
Louis Daguerre

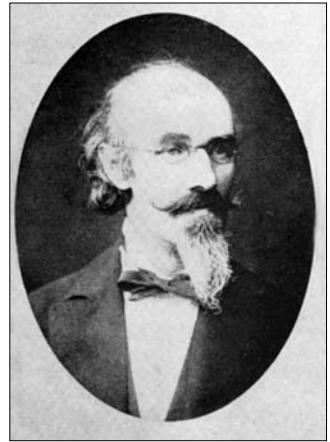
Zvuči gotovo nevjerojatno da se samo godinu dana nakon objavljivanja fotografiskog postupka dagerotipije (1839. godine u Francuskoj akademiji znanosti u Parizu) u gradu Zagrebu pojavio imućni trgovac Demetar Novaković snimajući panorame zagrebačke okolice, koje nažalost nisu sačuvane, nego o njima saznajemo iz tadašnjeg tiska. Poduku o izradi dagerotipija dobio je od samog Louisa Daguerrea u Parizu. Tim činom Zagreb je pokazao (ni prvi ni zadnji put) da je oduvijek pripadao srednjeeuropskom kulturnom krugu i da se fotografija u njemu pojavila prije nego i u mnogim drugim europskim, daleko većim, gradovima. Pa i kasnije djelovanje niza fotografa u Zagrebu tijekom XIX. stoljeća samo će to potvrditi. Da podsjetimo samo na Franju Pommerra i njegov album fotografija uglednih suvremenika iz 1856. godine (četrnaest godina prije objavljivanja sličnog albuma poznatog francuskog fotografa Félix Nadara), na Gospodarsku izložbu u Zagrebu 1864. godine na kojoj izlažu fotografi iz Hrvatske, na prvu domaću fotomonografiju Ivana Standla »Fotografske slike iz Hrvatske« objavljenu 1875. godine, na uspješne zagrebačke fotografe Juliusa Hühna i Ivana Standla ili pak na Međunarodnu izložbu umjetnosti u Zagrebu 1891. godine na kojoj se afirmira domaća amaterska fotografija. Sve je to neumitno vodilo do osnivanja Kluba fotografah amateurah 1892. godine pod okriljem Društva umjetnosti.

A Century of Tradition and Success

It sounds almost far-fetched that only a year after the photographic process of daguerreotype had been publicly announced (at the French Academy of Sciences in Paris in 1839), in the city of Zagreb emerged a wealthy dealer Demetar Novaković who took panoramic photographs of Zagreb surroundings. Unfortunately, these photographs were not preserved, but we learnt about them from the then newspapers. He was given instruction in the daguerreotype process in Paris by Louis Daguerre himself. That fact reveals once again that Zagreb has always belonged to the Central European cultural circle, and that photography emerged in it earlier than it did in many other European, much larger cities. Later activities of a series of photographers in Zagreb, throughout the nineteenth century, can only confirm it. Let us be reminded of Franjo Pommerr and his album of photographs of eminent contemporaries from 1856 (fourteen years before a similar album of the famous French photographer Félix Nadar emerged); of the Trade Fair in Zagreb in 1864 where Croatian photographers had their exhibits; of the first Croatian photomonograph "Photographic Images from Croatia" by Ivan Standl, published in 1875; of the successful photographers of Zagreb Julius Hühn and Ivan Standl; or of the International Exhibition of the Works of Art held in Zagreb in 1891, which established domestic amateur photography. All these

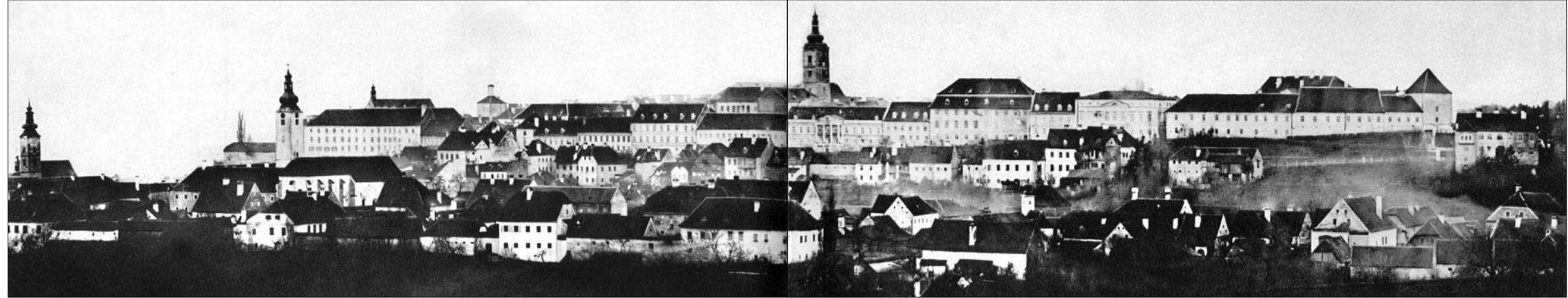
Poledine fotografija s podacima o ranim zagrebačkim fotografima
The back sides of photographs with information about early photographers of Zagreb

Ivan Standl

Katedrala i nadbiskupski dvor,
pogled s juga
(snimio Ivan Standl 1880.)

The Cathedral and the Archbishop's
Palace, a view from the south
(photographed by Ivan Standl, 1880)

Već tom prigodom njegovi si osnivači stavlju u zadatak »da svoje članstvo što bolje uputi u fotografiranje, ali i da šire občinstvo upozna s prirodnim i umjetničkim ljestvama svoje domovine«. Ova kulturno-prosvjetiteljska misija ostaje sve do danas jedna od glavnih odrednica fotografskog pokreta, odnosno *Fotokluba Zagreb*. Dapače, osnovnu ideju *Fotoklub Zagreb* tijekom svoje bogate povijesti proširuje i oplemenjuje sve novim i novim sadržajima postavši tako prepoznatljiv u svjetskim relacijama.

Sukladno takvoj politici i opredjeljenjima *Kluba fotografah amateurah* 1910. godine održana je prva međunarodna izložba fotografije u Zagrebu. Izložba je održana u Umjetničkom paviljonu i bila je prvorazredni kulturni događaj. Isti Klub održao je 1913. godine drugu međunarodnu izložbu fotografije, također u Umjetničkom paviljonu. Zbog Prvog svjetskog rata te političkih i društvenih promjena koje su uslijedile u Europi, treći po redu međunarodnu izložbu organizirao je (sada već preimenovan) *Fotoklub Zagreb* tek 1935. godine. Do 1940. godine održano je pet međunarodnih

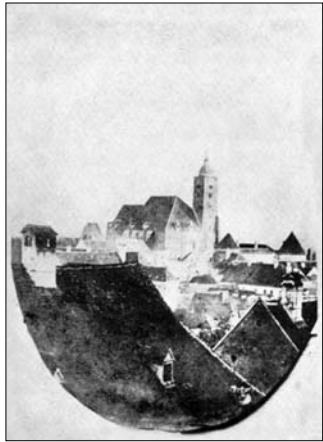
inevitably led to the establishing of the Klub fotografah amateurah (The Club of Amateur Photographers) in 1892 as part of the Society of Arts.

Already on that occasion, its founders imposed a task upon themselves "to inform their members of photography as well as possible, and also to get a wider public acquainted with natural and artistic beauties of their homeland". This cultural and enlightening mission has, to the present day, remained one of the main features of the photography movement, in other words, of the Fotoklub Zagreb. Indeed, throughout its rich history the Fotoklub Zagreb has been developing and ennobling its fundamental idea with ever increasingly new contents, thus becoming globally recognisable.

In accord with such policy and orientation of the Klub fotografah amateurah, the first international exhibition of photography was held in Zagreb in 1910. The exhibition was held at the Art Pavilion and it was a first-rate cultural event. In 1913, the second international exhibition of photography was held by the same club, again at the Art Pavilion. Owing to the First World War and political as well as social changes across Europe, the third in a row international exhibition was organised by (the then already renamed) Fotoklub Zagreb as late as 1935. Up to 1940, five international exhibitions of photography had been held, all at the Art Pavilion. The Second World War interrupted the continuity of those exhibitions again, for a longer period of time. Exhibitions continued to be held as late as 1951. Since then, up to the present day, the Fotoklub Zagreb has been traditionally organising the international exhibitions of photography, which has been, since 1962, titled the Zagreb Salon. Over that long period of time, the Zagreb Salon has developed into an impressive international exhibition of art photography with photographers, both amateurs and professionals, from the entire world.

Unfortunately, the continuity of this exhibition at the Art Pavilion was not maintained after the Second World War for several reasons. The exhibition was held in

Pogled na Gornji grad s istoka
(snimio Julije Huhn 1861.)
A view of the Upper Town from the east
(photographed by Julije Huhn, 1861)

Stara zagrebacka katedrala
(snimio Julije Huhn oko 1860.)

The old Cathedral of Zagreb
(photographed by Julije Huhn c. 1860)

izložbi fotografije, sve u Umjetničkom paviljonu. I opet Drugi svjetski rat za duže vrijeme prekida niz tih izložbi. Održavanje izložbi nastaviti će se tek 1951. godine. Od tada pa sve do danas *Fotoklub Zagreb* će tradicionalno organizirati međunarodnu izložbu fotografije, koja se od 1962. godine naziva — *Zagreb salon*. U tom dugom vremenskom razdoblju *Zagreb salon* se razvija u respektabilnu međunarodnu izložbu umjetničke fotografije u kojoj sudjeluju fotografi, kako profesionalci tako i amateri, iz cijelog svijeta.

Kontinuitet održavanja ove izložbe u Umjetničkom paviljonu neće se, na žalost, zadržati poslije Drugoga svjetskog rata iz niza razloga. Izložba će se održavati u drugim, ali uвijek atraktivnim, izložbenim prostorima (Zagrebački velesajam, Muzej narodnog oslobođenja, Muzej za umjetnost i obrt, Muzejski galerijski prostor Gradec, Galerija Krištofor Stanković u Staroj gradskoj vijećnici, Dom HDLU, Muzej Mimara) sukladno aktualnim materijalnim i drugim mogućnostima *Fotokluba Zagreb*.

Premda su velike svjetske kataklizme, poput Prvoga i Drugoga svjetskog rata prekidale kontinuitet ove izložbe, danas s ponosom konstatiramo da su se mijenjali društveni sustavi, formirale se i raspadele države ali je žilavi fotoamaterski pokret, zasnovan na beskonačnoj ljubavi prema fotografskoj umjetnosti opstao, kao što je i opstala ova izložba zahvaljujući dugo i sjajnoj tradiciji fotoamaterskog pokreta u *Fotoklubu Zagreb*.

Umjetnički paviljon u Zagrebu
The Art Pavillion in Zagreb

other, but always attractive, places (the Zagreb Fair, the National Liberation Museum, the Museum of Arts and Crafts, the Museum and Gallery Centre Gradec, the Krištofor Stanković Gallery in the Old City Hall, the Home of the Croatian Association of Artists, the Mimara Museum) in accord with the then current material and other means of the Fotoklub Zagreb.

Although great world cataclysms, such as the First and the Second World Wars, interrupted the continuity of this exhibition, today we can proudly conclude that social systems have been changing, countries have been established and have disintegrated, but the tough photography movement, based on the infinite love towards photographic art, has survived, just as this exhibition has, owing to the long and great tradition of the amateur photography movement in the Fotoklub Zagreb.

Photographers from more than seventy countries partook in thirty-two international exhibitions of photography. Thus, the city of Zagreb has become a meeting point of photographers from the entire world. This great international exhibition of photography has been traditionally accompanied by a series of events: meetings of photographers, forums, additional exhibitions, and has always generated media interest.

From the 14th to the 24th Zagreb Salons (1968—1990), and the military and armed aggression against the Republic of Croatia, the Fotoklub Zagreb has been

Na trideset dvije održane međunarodne izložbe fotografije sudjelovali su fotografi iz više od sedamdeset zemalja. Tako je grad Zagreb postao mjesto susreta fotografa iz cijelog svijeta. Ta velika međunarodna izložba fotografije tradicionalno je popraćena nizom manifestacija: susretima fotografa, tribinama, dodatnim izložbama, te je oduvijek izazivala zanimanje medija.

Od 14. pa sve do 24. Zagreb salon (od 1968. do 1990.) — te vojne i oružane agresije na Republiku Hrvatsku — od prispjelih fotografija na pojedini Zagreb salon, Fotoklub Zagreb organizira i prateće međunarodne izložbe fotografije i u drugim građovima u našoj zemlji, sukladno već navedenim programskim načelima širenja fotografске kulture u hrvatskom narodu. Na takav način Fotoklub Zagreb obavlja izuzetnu kulturno-prosvjetiteljsku misiju širenja fotografске umjetnosti u cijeloj Hrvatskoj. Završetkom Domovinskoga rata, od 27. Zagreb salon (1998.) nastavljena je takva praksa. Zahvaljujući takvoj politici Fotokluba Zagreb, do danas je u okvirima Zagreb salona održano više od 90 međunarodnih izložbi fotografije u 18 gradova u Republici Hrvatskoj (Bjelovar, Daruvar, Dubrovnik, Gospic, Hlebine, Ivanec, Karlovac, Koprivnica, Kukljica, Novska, Osijek, Pag, Rijeka, Rovinj, Split, Šibenik, Varaždin i Vinkovci), pa se tako Zagreb salon, u navedenom razdoblju, svrstao među najveće međunarodne manifestacije kulture u Republici Hrvatskoj.

Salon okuplja sudionike šaljući pozivnicu sa propozicijama salona koja se objavljuje putem Interneta, a i u tiskanom obliku dospijeva diljem svijeta, na adrese poznatih fotografa, klubova i nacionalnih asocijacija učlanjenih u FIAP (Međunarodna federacija za fotografsku umjetnost).

Tradicionalno ove izložbe prate reprezentativni katalozi koji, osim tekstualnih fak-tografskih podataka sadrže i reprodukcije fotografija koje se izlažu.

Ova je međunarodna izložba popraćena nizom napisa u sredstvima dnevnog priopćavanja kao i na radiju i TV.

Uvijek u službi širenja fotografске kulture, tehnike i umjetnosti, s ponosom ističemo da je Zagreb salon jedina međunarodna izložba fotografije u jugoistočnoj Europi, koja ima svoju tradiciju, tijekom cijelog jednog stoljeća. Radi toga, kada govorimo o ovoj izložbi, s ponosom govorimo o stoljeću tradicije i uspjeha.

Na koncu dodajmo da je u današnje vrijeme cilj ove tradicionalne izložbe prezentirati, našim sugrađanima u Zagrebu i onima u drugim gradovima u Hrvatskoj, svjetska fotografска dostignuća. Uz to, izložba Zagreb salon te katalog salona, kojeg dobiva svaki inozemni izlagač na Salонu, promiču hrvatsku fotografsku kulturu u tim zemljama.

Vladko Ložić

organising accompanying international exhibitions of photography in other Croatian cities as well — according to the aforementioned programme principles of spreading photographic culture among Croats — where exhibits are photographs submitted to a particular Zagreb Salon. Thus, the Fotoklub Zagreb has been carrying out an exceptional cultural and enlightening mission of spreading photographic art across the entire Croatia. Since the end of the Croatian Homeland War and since the 27th Zagreb Salon (1998), such practice has been preserved. Owing to such policy of the Fotoklub Zagreb, within the framework of the Zagreb Salon, more than ninety international exhibitions of photography have been held thus far in eighteen cities in the Republic of Croatia (Bjelovar, Daruvar, Dubrovnik, Gospic, Hlebine, Ivanec, Karlovac, Koprivnica, Kukljica, Novska, Osijek, Pag, Rijeka, Rovinj, Split, Šibenik, Varaždin and Vinkovci). Thus, the Zagreb Salon, in the above mentioned period, ranked among the greatest international cultural events in the Republic of Croatia.

The Zagreb Salon brings together its participants by launching the entry form with regulations and by publishing it on the Internet, but also mailing it worldwide to notable photographers, clubs and national associations that are members of the FIAP (the International Federation of Photographic Art) in printed form.

These international exhibitions are traditionally accompanied by representative catalogues which — apart from the textual materials — also include the reproductions of photographs that are exhibited.

This international exhibition receives widespread media coverage.

Always with the aim of spreading photographic culture, technique and art, we proudly emphasise that the Zagreb Salon is the only international exhibition of photography in the south-eastern Europe, tradition throughout an entire century. Therefore, when we talk about this exhibition, we proudly talk about a century of tradition and success.

Finally, let us add that today the aim of this traditional exhibition is to present, to our fellow citizens in Zagreb and those in other cities in Croatia, the achievements of world photography. Moreover, the Zagreb Salon and the catalogue of the exhibition, which is provided for every foreign exhibitor, promote Croatian photographic culture reciprocally in those foreign participants' countries.

Vladko Ložić

Međunarodne izložbe fotografija u Zagrebu
International exhibitions of photography in Zagreb

1910.	1. međunarodna izložba umjetničke fotografije	Umjetnički paviljon
1913.	2. međunarodna izložba umjetničke fotografije	Umjetnički paviljon
1935.	1. sveslavenska izložba umjetničke fotografije	Umjetnički paviljon
1936.	4. međunarodna izložba umjetničke fotografije	Umjetnički paviljon
1937.	5. međunarodna izložba umjetničke fotografije	Umjetnički paviljon
1938.	6. međunarodna izložba umjetničke fotografije	Umjetnički paviljon
1939.	7. međunarodna izložba umjetničke fotografije	Umjetnički paviljon
1940.	8. međunarodna izložba umjetničke fotografije	Umjetnički paviljon
1942.	9. međunarodna izložba umjetničke fotografije (poništena nakon Drugog svjetskog rata odlukom tadašnjeg režima)	Umjetnički paviljon
1951.	9. međunarodna izložba umjetničke fotografije (ponovljena)	Zagrebački velesajam
1953.	10. međunarodna izložba umjetničke fotografije	Muzej narodnog oslobođenja
1955.	11. međunarodna izložba umjetničke fotografije	Umjetnički paviljon
1957.	12. međunarodna izložba umjetničke fotografije	Umjetnički paviljon
1962.	13. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije	Umjetnički paviljon
1968.	14. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije	Muzej za umjetnost i obrt
1970.	15. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije	Muzej za umjetnost i obrt
1972.	16. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije	Muzej za umjetnost i obrt
1975.	17. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije	Muzej za umjetnost i obrt
1977.	18. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije	Stara gradska vijećnica
1979.	19. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije	Muzej za umjetnost i obrt
1981.	20. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije	Muzej za umjetnost i obrt
1983.	21. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije	Dom JNA i Tehnički muzej
1985.	22. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije	Muzej za umjetnost i obrt
1987.	23. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije	Muzej za umjetnost i obrt
1990.	24. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije	Muzejsko galerijski prostor Gradec
1992.	Zagreb '92. međunarodni fotografski bienale	Umjetnički paviljon
1994.	Zagreb '94. međunarodni fotografski bienale	Umjetnički paviljon
1998.	27. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije	Stara gradska vijećnica
2000.	28. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije	Muzej za umjetnost i obrt
2002.	29. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije	Stara gradska vijećnica
2004.	30. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije	Muzej za umjetnost i obrt
2006.	31. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije	Dom HDLU
2008.	32. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije	Stara gradska vijećnica

Prateće međunarodne izložbi fotografija u drugim hrvatskim gradovima
Accompanying international exhibitions of photography in other Croatian cities

1968.	14. Zagreb salon	Daruvar, Karlovac, Vinkovci
1970.	15. Zagreb salon	Daruvar, Dobje, Hlebine, Karlovac, Koprivnica
1972.	16. Zagreb salon	Daruvar, Karlovac, Koprivnica
1975.	17. Zagreb salon	Gospic, Karlovac, Koprivnica, Osijek
1977.	18. Zagreb salon	Dubrovnik, Gospic, Karlovac, Koprivnica, Osijek, Pag
1979.	19. Zagreb salon	Bjelovar, Gospic, Karlovac, Koprivnica, Osijek, Pag, Šibenik
1981.	20. Zagreb salon	Bjelovar, Gospic, Ivanec, Karlovac, Koprivnica, Osijek, Pag, Šibenik, Varaždin
1983.	21. Zagreb salon	Bjelovar, Gospic, Ivanec, Karlovac, Koprivnica, Osijek, Pag, Rovinj, Šibenik, Varaždin, Vinkovci
1985.	22. Zagreb salon	Bjelovar, Gospic, Ivanec, Karlovac, Koprivnica, Osijek, Pag, Rovinj, Šibenik, Varaždin, Vinkovci
1987.	23. Zagreb salon	Bjelovar, Gospic, Ivanec, Koprivnica, Novska, Osijek, Split, Šibenik, Varaždin, Vinkovci
1990.	24. Zagreb salon	Bjelovar, Gospic, Koprivnica, Osijek, Rijeka, Split, Šibenik, Varaždin, Vinkovci
1992.	Zagreb 92	(bez pratećih izložbi)
1994.	Zagreb 94	(bez pratećih izložbi)
1998.	27. Zagreb salon	Bjelovar, Kukljica, Osijek, Šibenik
2000.	28. Zagreb salon	Osijek, Šibenik, Kukljica
2002.	29. Zagreb salon	Bjelovar, Kukljica, Šibenik, Varaždin, Vinkovci
2004.	30. Zagreb salon	Bjelovar, Kukljica, Osijek, Šibenik, Varaždin
2006.	31. Zagreb salon	R. Busi, K. Batschinski, Bjelovar, Split, Osijek, Šibenik, Varaždin
2008.	32. Zagreb salon	Karlovac, Split, Šibenik, Varaždin

Različnosti.
Najznačnije odkritje našega vremena.

U jednom od poslednjih sedenja akademie znanosti u Parizu 7. Siječnja (Jan.) t. g. izvestio je Arago jedno prevažno otkritje *Daguerra*. Poznata su davanja tako zvane optičke sprave *camera obscura* (komore tamne) i sličnost, kojom se izvana postavljeni predmeti umaljeno na bělom papiru unutra ukazuju. Gospodinu *Daguerru* izšlo je sada za rukom, posle mnogih kemičkih izkušavanja o naravi svetlosti i bojah, onaj umaljeni kip, da tako reknemo, uhvatiti i nepomično obdržati na papiru, koji je někom kemičkem pripravom obvučen (pomazan). Někoje stvari n. p. sreberni klorir (*chlorure d'argent*) imadu tu narav, da, kada se samo sa svetlostju dotaknu, taki bojujili farbu promene. Tako je g. *Daguerru* za rukom izšlo, iznaci način, kojim se u tamnoj komori (*camera obscura*) postavša slika, svitlo i nasjenjeno u naravskom

1839.
Prvu vijest o fotografiji donosi »Danica ilirska« u broju od 6. travnja — dva mjeseca prije patentiranja Daguerreovog izuma.

1839
The first information about photography appeared in "Danica ilirska" in the issue of April 6th — two months before Daguerre's invention was patented.

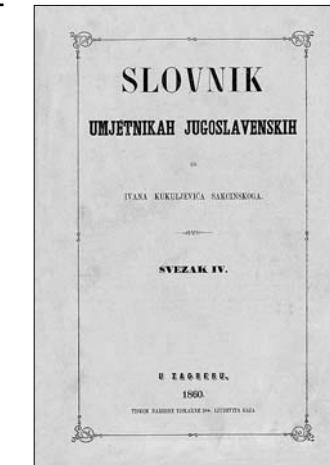
O FOTOGRAFIJI U HRVATSKOJ PRIJE ZAGREB SALONA

ON PHOTOGRAPHY IN CROATIA PRIOR TO THE ZAGREB SALON

„Svj. Petar i sv. Pavao u Novoj (vanzu Duveta u Istri), buduci da je spomenuti Pirih bio ovarčin (čuvatelj) i držitelj blaga rečene crkve.“

Novaković N., slikar i daguerotipista, bavio se oko godine 1839. u Parizu, odkuda je godine 1840. došao Zagreb, te je snimio više zagrebačkih okolica, koje je putem daguerotipije umnožio.

Novatin Andrija, ljevar i rezar kipova od tuča i mjeda, radio se god. 1785. u Gradcu od slavenskih vladara. U Boču nalazio je carstvoaka

1840.
Prve panorame Zagreba i okolice snima slikar i dagerotipist D. Novaković. (I. Kukuljević: »Slovnik umjetnika jugoslavenskih«)

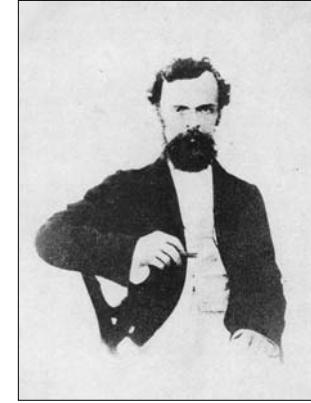
1840
The first panoramic photographs of Zagreb and its surroundings were taken by the painter and the daguerreotypist D. Novaković. (I. Kukuljević: "Slovnik umjetnika jugoslavenskih").

U Zagrebu. Doznamo iz pouzdana izvora, da ovdešnji risar, g. F. D. Pommer, namjerovali predplate izdati „Album“, gdje će topografski biti svi izvrstni naši književnici. Tih slikah bit će, kako čujemo, do 15 na broju, a svakoj pojedinoj slici dodat će se životopis doličnog književnika. Mi unapred gojimo podpunku nadu, da će hvalevredno nastojanje i domaća nakana vještoga našega umjetnika nači odziva i svake podršpe u našeg rođajušnjog občinstva. U svoje vrieme izjavit će se pobliži aveti predplate i onda kanimo još koju ried o tom poduzeću progovoriti. Zasad samo mimogred spominjemo, da je g. Pommer za taj posao juži si nabavio osobili stroj fotograficki, što ga sastavlja Weingartshofen u Döblingu kod Beča. Ovoj stroj mnogo stoji novac, što nam i opet dokazuje, da g. Pommer misli zbilja nieslo izvrstnoga izdati.

U Zagrebu, 10. kolovoza. Od ovo nje-

Zagreb, dne 3. siječnja. Kao što doznamo, potukao je 1. t. m. grad jako polja i vigngrave u okolici Oroslavja dva salta od prilike daleko od Zagreba.

(R.) Ima tomu već više od dve godine, da su naši zagrebački listovi poveli govor o slikama naših ponajboljih narodnih pisacih, koje je bio namerio izdati na svjetlo u svom trošku ovdešnji slikar i vještni fotograf, g. F. Pommer. Da se, pak, nije ta umjetnikova nakana izvesti mogla tako dugo vremena, imade se pripisati okolnostima, a nije muka pogodit, da se je umjetnik takodjer pobojao, da će mu to poduzeće u začas izazati poradi nehejsiva občinstva, pa da je s toga okleyao. Neda se reći, da je poduzetnik uvrijedao kakvu budi sebičnu i materialnu korist, jer mu je dovoljno znano, da se u nas nije niko živ na takov način obogatio pa da niti njemu ufanu neće bolja sreća priskočiti, već je prionce na taj posao samo po nagovoru nekih

Mirko Bogović,
književnik / a writer

Petar Preradović,
književnik / a writer

Ivan Kukuljević Sakcinski,
politician, književnik i povjesničar /
a politician, a writer and a historian

XXVIII. Podrazred.

Bakrorezi, kamenopisi, svjetlopisni i drvorezi.

3423. ALBRECHT Dragutin, iz Zagreba, kameno tiskarska diela svoje kamo pisare.
 3424. ALJANČIĆ R., iz Osjeka, sliku fotografičku.
 3425. DOBRINOVIC Ljubo, iz Karlovca, svjetlopisne pokušaje.
 3426. EBEBDING Ljudevit, iz Osječa, kamenopisne ogledke.
 3427. EKHARD Julije, iz Karlovca, više sliskarskih pokusnih za obrtnu struku,
 3428. FELLNER Ferdo, iz Zagreba, razne karte za igru.
 3429. HERING Nathan, iz Rieke, različite svjetlopisne radnje.
 3430. HÜHN Julio, iz Zagreba, slike kamenotiske s bojami, trgov. prometne bilice, naznačnice itd.
 3431 KUKULJEVIĆ Saksinski Ivan, iz Zagreba, šest bakrorezah, rezanih od raznih umjetnikah polag slikah Klovićevih, jedan izvorni bakorez od istoga; tri bakoreza polag većih slikal Medulićevih; sedam izvornih bakorezah slavnog bakoreza 16. stoljeća, Martina Role — Količića iz Šibenika; izvorni bakorez Boška Bonifacija iz Šibenika.
 3432. MOHOVIĆ Emidije, tiskarsko kamenopisarsko skladiste na Rieci, šest slikah u okviru, knjige, karte, plakate.
 3433. POMMER F. D., iz Zagreba, svjetlopis.
 3434. SALVOTTI-CASSENI Gaetan, vlastnik tvornice kartah za igru u Šusaku kod Rieke, izbor kartah za igru talijanskih, francuskih i njemačkih.
 3435. SOPP Hinko, slikar i fotograf u Karlovcu, razne svjetlopisne slike.
 3436. SUPAN Antun, fotograf, iz Karlovca, više raznih svjetlopisnih slika.
 3437. ŠVOISER Ljudevit iz Zagreba, svjetlopise u vlastitom ormari.
 3438. VENESZ Josip, u Zagrebu, u Majerovom (svjetlopis. zavodu), i svjetlopise.

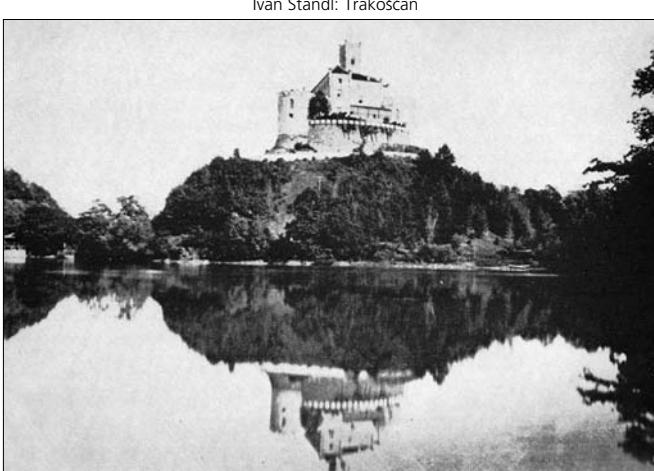

1864.
Na Gospodarskoj izložbi u Zagrebu izlažu fotografi iz Hrvatske.

1864
The photographers of Croatia exhibited their work at the Trade Fair in Zagreb.

1875.
Objavljena je prva domaća fotomonografija »Fotografske slike iz Hrvatske« autora Ivana Standla. Navedeno djelo nagrađeno je na Godišnjoj internacionalnoj londonskoj izložbi.

1875
The first domestic photomonograph "Photographic Pictures from Croatia", by Ivan Standl, was published. It was awarded at the Annual International Exhibition in London.

Ivan Standl: Trakošćan

1891.
Međunarodna izložba umjetnina u Zagrebu afirmira domaću amatersku fotografiju. (Katalog međunarodne izložbe umjetnina).

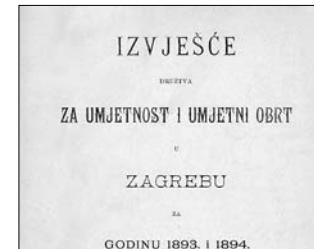
1891
Domestic amateur photography established itself at the International Exhibition of Works of Art in Zagreb. (The catalogue of the International Exhibition of Works of Art).

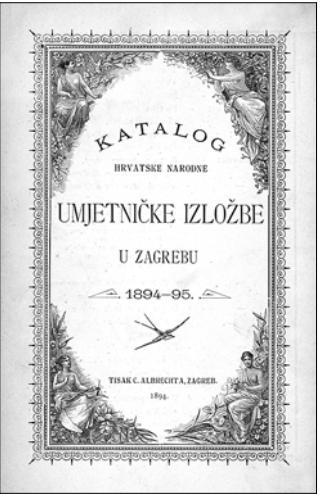
1892.
Prvi klub foto-amatera u Zagrebu osnovan je pod okriljem Društva za umjetnost i umjetnički obrt (Izvješće Društva za umjetnost i umjetnički obrt).

1892
The first club of amateur photographers was founded as part of the Society of Arts and Artistic Crafts. (A report of the Society of Arts and Artistic Crafts).

una preuzeće zavoda u zemaljsku upravu, pa je sada trakačka škola integrirajući dio ženske stručne škole.

Nadalje mi je red izvestiti o razvoju druge jedne stalne uredbe, koja je unutar našega društva godine 1892. ustrojena. To je posebni klub amatera fotografija. Njegova je svrha, da svoje članove što bolje uputi u fotografiranje, da mogu samostalno snimati i izradjivati slike, naročito predjeli i krajeve, pa umjetničke spomenike, te da tako s pomoću fotografskih reprodukcija šire občinstvo upoznaju sa prirodnim i umjetničkim ljepotama svoje domovine. Ovaj se klub na temelju posebnih svojih pravilah uredio i izabrao sebi upravu, kojoj je na čelu stajao pokretač kluba dr. J. Rorauer, a oko njega se je sakupilo još do 30 amatera. Ti prijatelji fotografске

1894.
Zagrebački foto-amateri
prvi put kolektivno izlažu
na Hrvatskoj narodnoj
umjetničkoj izložbi u
Zagrebu.

1894
*The amateur
photographers of Zagreb
staged a collective
exhibition, for the first
time, at the Croatian
National Art Exhibition in
Zagreb.*

KRONOLOGIJA međunarodnih izložbi fotografije u Zagrebu

THE CHRONOLOGY of International Exhibitions of Photography in Zagreb

1922.
Prva tiskana Pravila
Fotokluba Zagreb.

1922
*The first printed
Regulations of the Fotoklub
Zagreb were published.*

1910.

- I. međunarodna fotografska izložba u Zagrebu
• *The 1st International Exhibition of Photography*
- Mjesto izložbe: Umjetnički paviljon
• *The exhibition was held at the Art Pavilion*
- Sudjelovale su 4 zemlje
• *4 countries participated*
- Za izložbu nije bio tiskan katalog / *No catalogue was printed for the exhibition*
- O izložbi saznajemo iz novina / *The exhibition received press coverage:*

Izložba amater-fotografija. U našem umjetničkom paviljonu priredjena je I. međunarodna izložba umjetničkih fotografskih radnja amatera. Osim fotografija naših domaćih amatera, izložene su i fotografije stranih amatera, te su po svojim članovima zastupani »Camera Club« iz Beča, »Photo Club« iz Budimpešte, »Slobodno udruženje fotografских amatera« iz Monakova, i »Club fotografских amatera« iz Graca. Sama je izložba priredjena u zapadnim dvoranama umjetničkog paviljona, te je svega izloženo 199 fotografija. Moramo priznati, da smo razgledavajući tu izložbu bili iznenadjeni, na koju se je višinu uzpela fotografска vještina, a napose, kada su to snimci samih amatera.

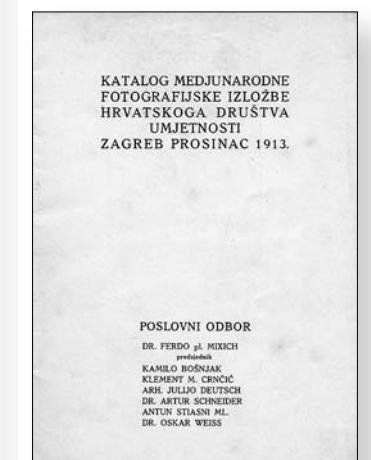

Zagreb 1910. (Ivan Szütz)

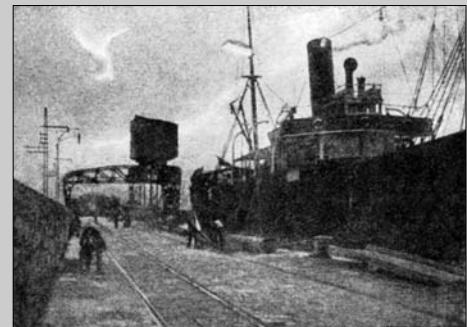

1913.

- II. međunarodna fotografska izložba u Zagrebu
• *The 2nd International Exhibition of Photography*
- Mjesto izložbe: Umjetnički paviljon
• *The exhibition was held at the Art Pavilion*
- Sudjelovalo je 8 zemalja
• *8 countries participated*

Vladimir GUTEŠA (Hrvatska / Croatia):
Na molu / At the Pier

Umberto AGNELLI (Italija / Italy):
Stara uličica / Little Old Lane

Frank Eugene SMITH (Njemačka / Germany):
Emanuel i Berthold Lasker / Emanuel
and Berthold Lasker

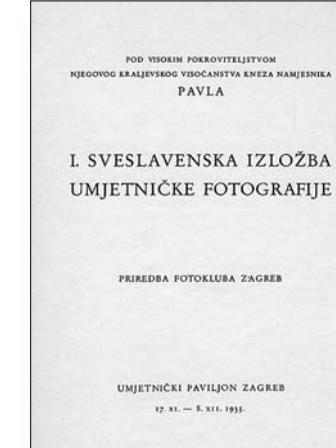
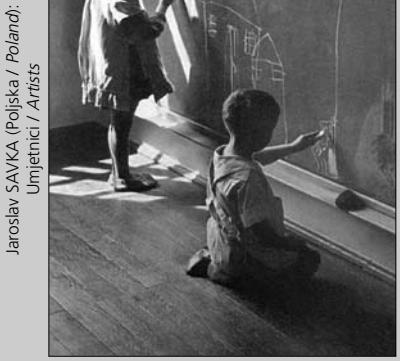
Madame D'ORA (Austrija / Austria):
Portrait of the Russian Dancer Pavlova

Nikolaj Aleksandrovic NOSSOV (Rusija / Russia):
Birches

Herbert Jovel SÜMMONS (Engleska / England):
Saloma / Salome

1935.

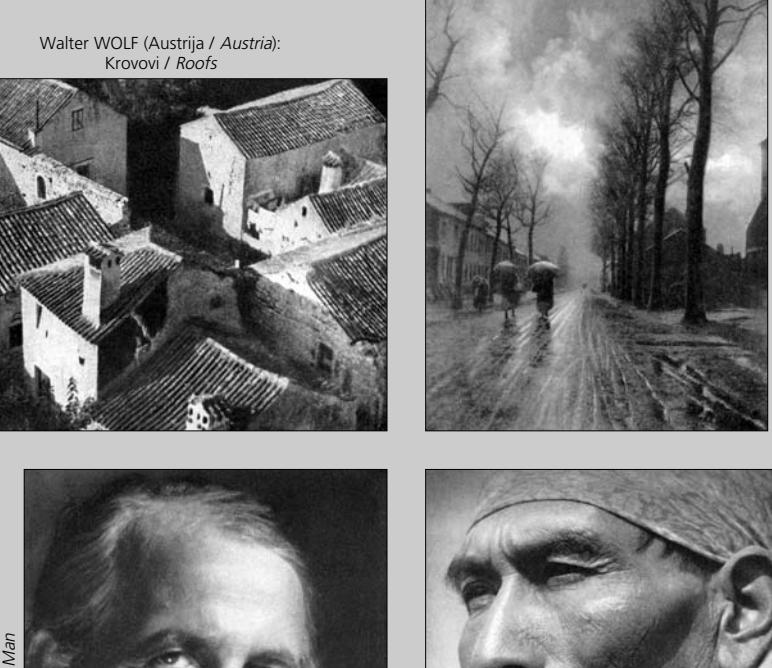
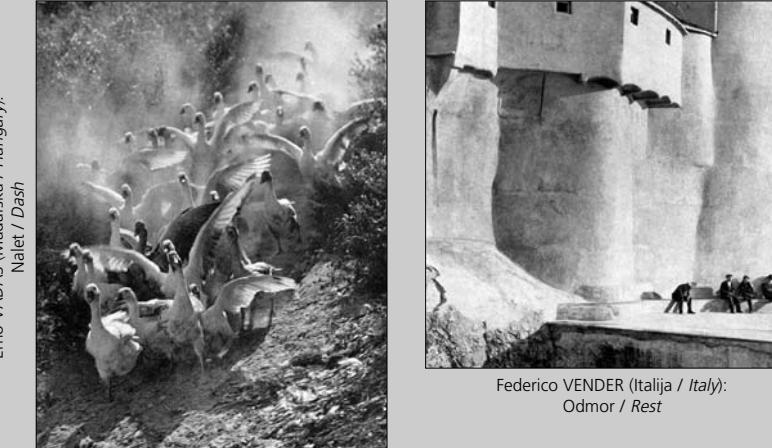
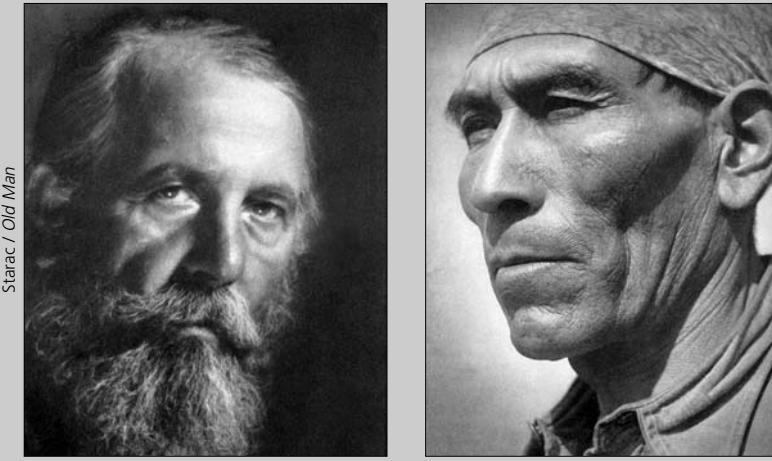
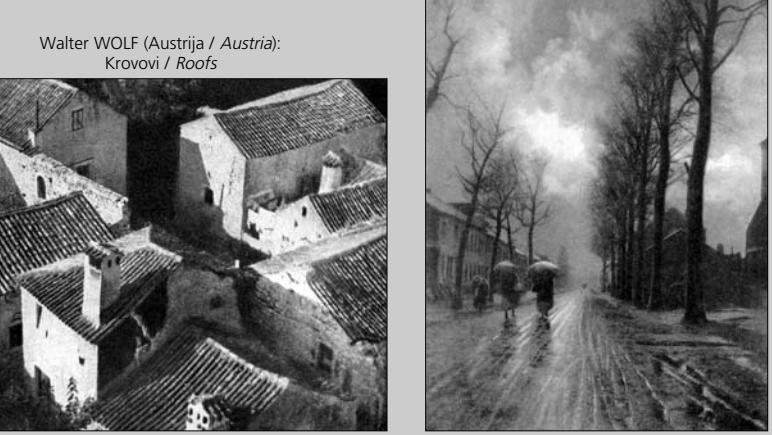
17. studenoga — 8. prosinca
17th November — 8th December

- I. sveslavenska izložba umjetničke fotografije u Zagrebu
(III. međunarodna izložba umjetničke fotografije)
- The 1st Pan-Slavic Exhibition of Art Photography in Zagreb
(The 3rd International Exhibition of Art Photography)*
- Mjesto izložbe: Umjetnički paviljon
The exhibition was held at the Art Pavilion
- Sudjelovalo je 27 zemalja
27 countries participated
- Ocjenvivački odbor: / *The Jury:*
Vlado Cizelj, August Frajić, Vladimir Guteša, Ignat Habermuller, Albert Starzyk
- Tisk kataloga / *The catalogue was printed by:* Tipografija d.d., Zagreb

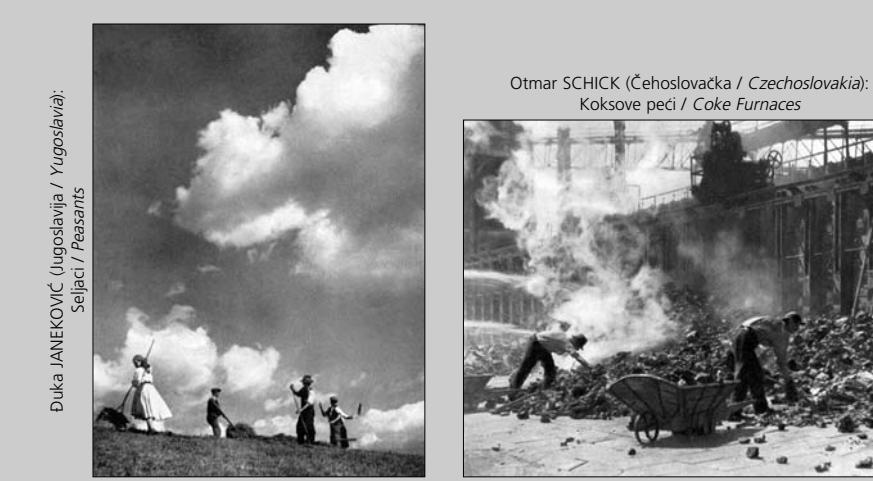
1936.

listopad
October

- IV. međunarodna izložba umjetničke fotografije
- The 4th International Exhibition of Art Photography*
- Mjesto izložbe: Umjetnički paviljon
The exhibition was held at the Art Pavilion
- Sudjelovalo je 27 zemalja
27 countries participated
- Ocjenvivački odbor: / *The Jury:*
Vlado Cizelj, August Frajić, Vladimir Guteša, Ignat Habermuller, Albert Starzyk
- Tisk kataloga / *The catalogue was printed by:* Tipografija d.d., Zagreb

Leonard MISONNE (Belgia / Belgium):
Ružno vrijeme / Stormy Weather

Rudolf BALOGH (Mađarska / Hungary):
Svрsetak sajma / The End of the Fair

Mrs. Robt. NEWBY (Velika Britanija / Great Britain):

S. K. KOPARKAR (Indija / India):
Strijelac / Archer

1937.

listopad
October

- V. međunarodna izložba umjetničke fotografije
- *The 5th International Exhibition of Art Photography*
- Mjesto izložbe: Umjetnički paviljon
- *The exhibition was held at the Art Pavilion*
- Sudjelovale su 33 zemlje
- *33 countries participated*
- Ocjenvivaci odbor: / *The Jury:*
Vlado Cizelj, August Frajić, Ljubo Vidmajer
- Tisk kataloga / *The catalogue was printed by:* Tipografija d.d., Zagreb

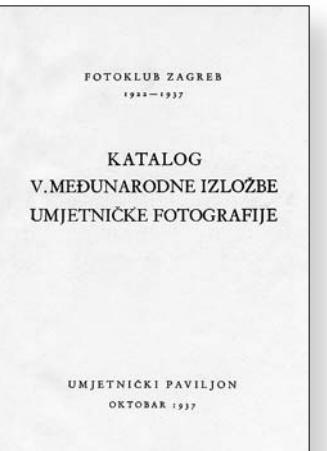
Ralph OGGIANO (SAD / USA):
Lice iz Shakespearea / A Character from Shakespeare

Zoltan KASSAI (Čehoslovačka / Czechoslovakia):
Zanimanje / Inquisitiveness

Qinto ALIBICOOCO (Francuska / France):
Maternstvo / Motherhood

FOTOKLUB ZAGREB
1932—1937

KATALOG
V. MEĐUNARODNE IZLOŽBE
UMJETNIČKE FOTOGRAFIJE

UMJETNICKI PAVILJON
OKTOBAR 1937

1938.

1. — 31 listopada
1st — 31st October

- VI. međunarodna izložba umjetničke fotografije
- *The 6th International Exhibition of Art Photography*
- Mjesto izložbe: Umjetnički paviljon
- *The exhibition was held at the Art Pavilion*
- Sudjelovalo je 35 zemalja
- *35 countries participated*
- Ocjenvivaci odbor / *The Jury:*
Tošo Dabac, August Frajić, Rikard Fuchs, Georgij Skrygin, Marijan Szabo
- Tisk kataloga / *The catalogue was printed by:* Tipografija d.d., Zagreb

Vlado CIZELJ (Jugoslavija / Yugoslavia):
Oblici Prijete / Clouds Are Threatening

Wilhelm RENG (Njemačka / Germany):
Stara žena / Old Woman

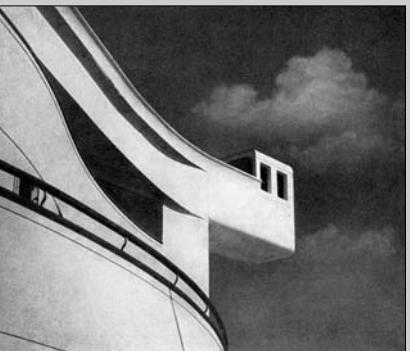
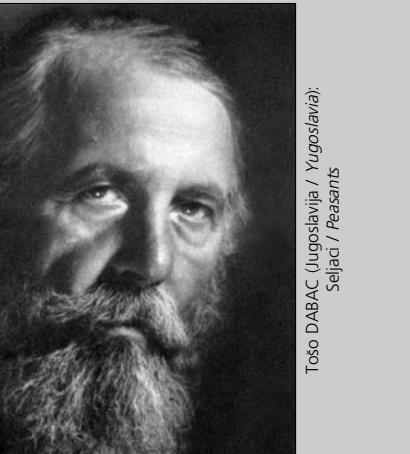
J. TOURNAY (Monako / Monaco):
Veо / Veil

N. SCHOLNIK (SAD / USA):
Pijanac / Drunkard

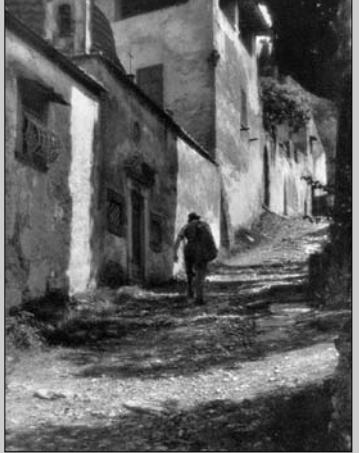
Tošo DABAC (Jugoslavija / Yugoslavia):
Selјaci / Peasants

W. H. BETTLE (SAD / USA):
Moderna linija / Modern Line

R. F. McGRAW (SAD / USA):
Dolina smrti / Valley of Death

Diego SPAGNESI (Italia / Italy):
Povratak / Return

D. J. RIUŽČKA (SAD / USA):
Pensilvanijska kolodvor / The Pennsylvania Railway Station

Koppel MAX (Njemačka / Germany):
Poslje mčave / After the Blizzard

Erno VADAS (Mađarska / Hungary):
Siesta / Siesta

Masami NAKAI (Japan / Japan):
Projektna idila / Spring Idyll

1939.

30. rujna — 23. listopada
30th September — 23th October

- VII. međunarodna izložba umjetničke fotografije
• *The 7th International Exhibition of Art Photography*
- Mjesto izložbe: Umjetnički paviljon
• *The exhibition was held at the Art Pavilion*
- Sudjelovalo je 37 zemalja
• *37 countries participated*
- Ocjenjivački odbor / *The Jury:*
Tošo Dabac, August Frajić, Rikard Fuchs, Georgij Skrygin
- Tisk kataloga / *The catalogue was printed by:* Tipografija d.d., Zagreb

1940.

5. — 28. listopada
5th — 28th October

- 8. međunarodna izložba umjetničke fotografije
• *The 8th International Exhibition of Art Photography*
- Mjesto izložbe: Umjetnički paviljon
• *The exhibition was held at the Art Pavilion*
- Sudjelovalo je 13 zemalja
• *13 countries participated*
- Ocjenjivački odbor / *The Jury:*
Tošo Dabac, August Frajić, Rikard Fuchs, Georgij Skrygin, Marijan Szabo
- Tisk kataloga / *The catalogue was printed by:* Tipografija d.d., Zagreb

Marijan SZABO (Jugoslavija / Yugoslavia):
Kožji most / Goat's Bridge

Bontčo KARASTOJANOV (Bugarska / Bulgaria):
Štrodopskog masiva / From the Rhodopes

Mario VITTONE (Italia / Italy):
Srednji vijek / The Middle Ages

Georgij SKRYGIN (Jugoslavija / Yugoslavia):
Studija / Study

M. ALJAPERT (SSSR / USSR):
Utiske o Kolkoznom prazniku / Races on a Kokhozan Holiday

Ferenc ASZMANN (Madžarska / Hungary):
Volovi u naletu / Oxen on the Run

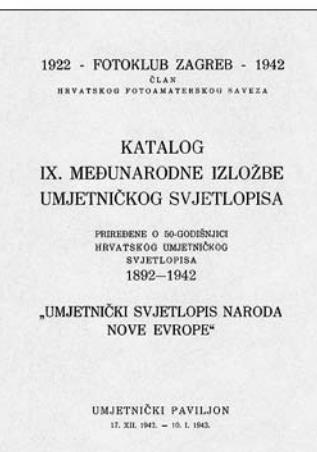
1942./1943.

17. prosinca 1942. — 10. siječnja 1943.
17th December 1942 — 10th January 1943

- IX. međunarodna izložba umjetničkog svjetlopisa
The 9th International Exhibition of Art Photography
- Mjesto izložbe: Umjetnički paviljon
The exhibition was held at the Art Pavilion
- Sudjelovalo je 8 zemalja
8 countries participated
- Tisk kataloga / *The catalogue was printed by:* Tiskara Grafika, Zagreb
- U katalogu nije bilo reprodukcija fotografija

Zagreb 1942

1922 - FOTOCLUB ZAGREB - 1942

CLAN

HRVATSKOG FOTOAMATEURSKOG SAVESA

KATALOG
IX. MEĐUNARODNE IZLOŽBE
UMJETNIČKOG SVJETLOPISA

PRIREDIOBE O 50-ODIŠUJUCI
HRVATSKOG UMJETNIČKOG
SVJETLOPISA
1892-1942

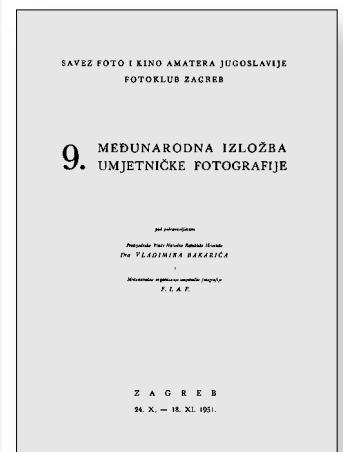
"UMJETNIČKI SVJETLOPIS NARODA
NOVE EVROPE"

UMJETNIČKI PAVILJON
17. XII. 1942. — 10. I. 1943.

1951.

24. listopada — 18. studenoga
24th October — 18th November

- 9. međunarodna izložba umjetničke fotografije (ponovljena)
The 9th International Exhibition of Art Photography (was held again)
- Pokrovitelj: / *Under the auspices of:* Dr Vladimir Bakarić, Predsjednik vlade Republike Hrvatske / *The Prime Minister of the Republic Croatia*
- Mjesto izložbe: Zagrebački velesajam
The exhibition was held at the Zagreb Fair
- Sudjelovalo je 28 zemalja
28 countries participated
- Ocjenjivački odbor / *The Jury:* Tošo Dabac, Mladen Grčević, Peter Kocjančić, Georgij Skrygin, Slavko Smolej, Marijan Szabo
- Tisk kataloga / *The catalogue was printed by:* Grafički zavod Hrvatske, Zagreb

SAVEZ FOTO I KINO AMATERA JUGOSLAVIJE

FOTOCLUB ZAGREB

9. MEĐUNARODNA IZLOŽBA
UMJETNIČKE FOTOGRAFIJE

Pod predsjednikom
Predsjednik Foto Kluba Hrvatske
Dr VLADIMIR BAKARIĆ
Društvo amatera fotografa Jugoslavije
Z. L. A. F.

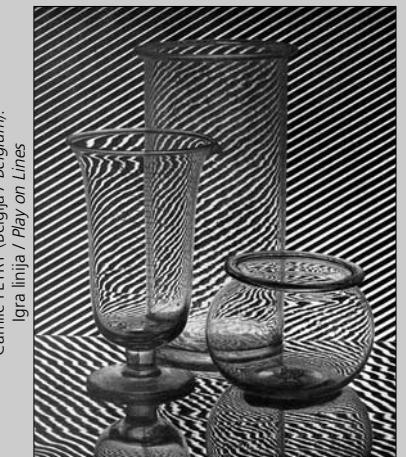
ZAGREB

24. X. — 18. XI. 1951.

Fernando dos SANTOS TABORDA (Portugal / Portugal):
U pravcu mora Rumo ao Mar / *In the Direction
of the Sea Rumo ao Mar*

Camille PETRY (Belgia / Belgium):
Igra linija / *Play on Lines*

Slavko SMOLEJ (Jugoslavija / Yugoslavia):
Topilac / *Melter*

S. F. DAN (Hong Kong / Hong Kong):
Džunka Hongkong Junks / *Džunka Hongkong Junks*

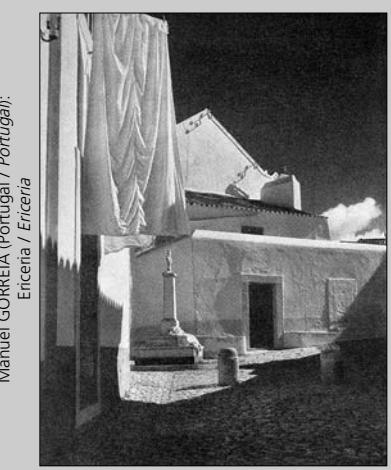
Ann-Marie GRIPMAN (Švedska / Sweden):
Kritičan moment / *Critical Moment*

Davolino MARANI (Italija / Italy):
Portretiranje / *Portraying*

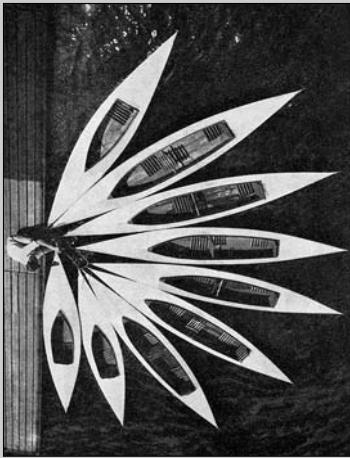
Walter MAJETIC (Austria / Austria):
Poslednji pacijent / Last Patient

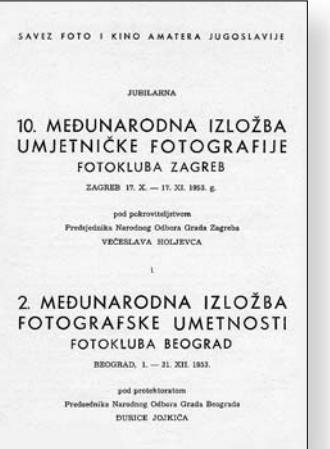
Manuel GORRELA (Portugal / Portugal):
Ericena / Ericena

Zlatko ZRNEC (Jugoslavija / Yugoslavia):
Klivi dan / Rainy Day

Helmut WILDENHAIN (Njemačka / Germany):
Nedjeljno jutro / Sunday Morning

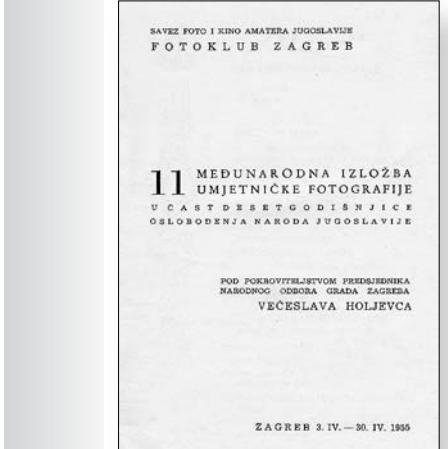
17. listopada — 17. studenoga
17th October — 17th November

- 10. međunarodna izložba izložba umjetničke fotografije
• *The 10th International Exhibition of Art Photography*
- Pokrovitelj / Under the auspices of:
Većeslav Holjevac, predsjednik Narodnog odbora grada Zagreba / *The President of the National Board of the City of Zagreb*
- Mjesto izložbe: Muzej narodnog oslobođenja
• *The exhibition was held at the National Liberation Museum*
- Sudjelovale su 33 zemalje
• *33 countries participated*
- Ocjenjivački odbor / *The Jury:*
Tošo Dabac, Branimir Debeljković, Mladen Grčević, Oto Hohnjec, Franc Hlupić, Vojko Marinković, Miloš Pavlović
- Priredivački odbor imao je 3 člana / *The Organisational committee comprised 3 members* (Tajnik / Secretary: Radovan Plivelić)
- Tiskat kataloga / *The catalogue was printed by:* Hrvatska seljačka tiskara, Zagreb

Francis WU (Hong Kong / Hong Kong):
Mjesecina / Moonlight

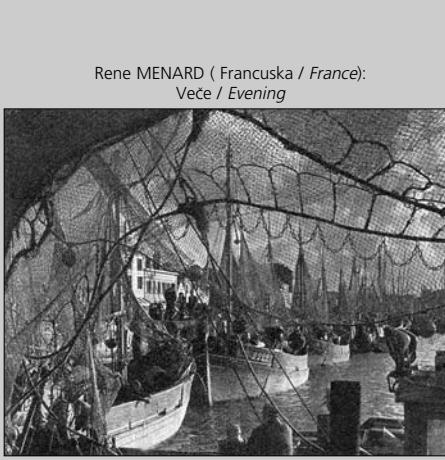
1953.

3. — 30. travnja
3th — 30th April

- 11. međunarodna izložba umjetničke fotografije
• *The 11th International Exhibition of Art Photography*
- Pokrovitelj / Under the auspices of:
Većeslav Holjevac, predsjednik Narodnog odbora grada Zagreba / *The President of the National Board of the City of Zagreb*
- Mjesto izložbe: Umjetnički paviljon
• *The exhibition was held at the Art Pavilion*
- Sudjelovalo je 28 zemalja
• *28 countries participated*
- Ocjenjivački odbor / *The Jury:*
Tošo Dabac, Mladen Grčević, Oto Hohnjec, Milan Pavić, Miša Pavlović, Josip Sudar, Zlatko Šurjak
- Tiskat kataloga / *The catalogue was printed by:* Tipografija, Zagreb

1955.

Rene MENARD (Francuska / France):
Veče / Evening

Aleksandar KUKEC (Jugoslavija / Yugoslavia):
Ana

Jaroslav BOHÁČEK (Čehoslovačka / Czechoslovakia):
Stolovi / Tables

Milan ŠOBER(Jugoslavija / Yugoslavia):
Balerina / Ballerina

Victor Santos MANUEL(Portugal / Portugal):
Vjetrovit dan / Windy Day

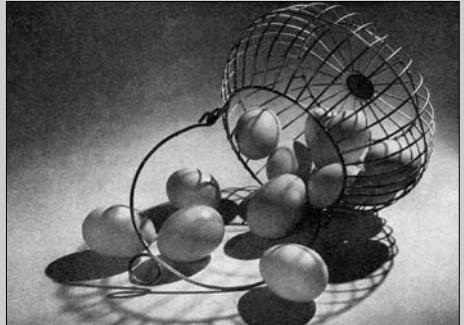

Helge HEINONEN(Finska / Finland):
Nisam kriv / It Is Not My Fault

Erich JURASCHKA (Njemačka / Germany):
Nestašluk / Prank

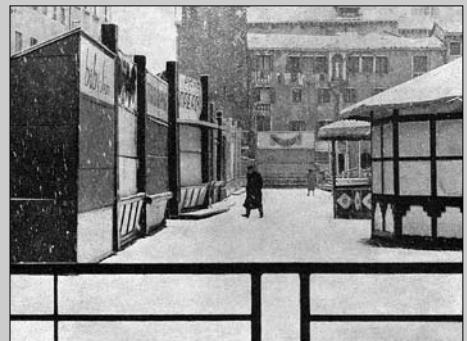
Akos ASZMAN(Brazil / Brazil):
Jaja / Eggs

Ronald A. GREENE (SAD USA):
Sve je moje / Everything Is Mine

Jozef NEMETH (Mađarska / Hungary):
Akt / Nude

Toni Del TIN (Italia / Italy):
Tuzni karneval / Sad Carnival

Zvonimir BRKAN (Jugoslavija / Yugoslavia):
Ptici orlovići / Eagle Fledglings

1957.

11. svibnja — 2. lipnja
11th May — 2nd June

- 12. međunarodna izložba umjetničke fotografije / *The 12th International Exhibition of Art Photography*
- Pokrovitelj: / Under the auspices of: Većeslav Holjevac, predsjednik Narodnog odbora grada Zagreba / *The President of the National Board of the City of Zagreb*
- Mjesto izložbe: Umjetnički paviljon / *The exhibition was held at the Art Pavilion*
- Sudjelovalo je 38 zemalja / *38 countries participated*
- Ocjenjivački odbor / *The Jury*: Kosta Angelji Radovani, Vlado Cizelj, Tošo Dabac, Zdenka Munk, Milan Pavić, Marijan Szabo, Zlatko Zrnec
- Priredički odbor ima je 8 članova / *The Organisational committee comprised 8 members*
- Tiskat kataloga / *The catalogue was printed by*: Tipografija, Zagreb

1962.

5. — 28. svibnja
5th — 28th May

- 13. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije / *The 13th Zagreb Salon, International Exhibition of Photography*
- Pokrovitelj: / Under the auspices of: Većeslav Holjevac, predsjednik Narodnog odbora grada Zagreba / *The President of the National Board of the City of Zagreb*
- Mjesto izložbe: Umjetnički paviljon / *The exhibition was held at the Art Pavilion*
- Sudjelovalo je 37 zemalja / *37 countries participated*
- Ocjenjivački odbor / *The Jury*: Tošo Dabac, Mladen Grčević, Oto Hohnjec, Nikola Marušić, Andrija Orlić, Milan Pavić, Marijan Szabo
- Priredički odbor imao je 9 članova / *The Organisational committee comprised 9 members* (predsjednik / President: Branko Jerneić; tajnici / Secretaries: Slavka Pavić, Dragutin Skobe)
- Tiskat kataloga / *The catalogue was printed by*: Grafički zavod Hrvatske, Zagreb

Roger RATEL (Francuska / France):
Morska zmija / Sea Snake

Josef TICHÝ (Čehoslovačka / Czechoslovakia):
Željezno stepenište / Iron Stairway

ALTERMATT (Francuska / France):
Stari mlin / Old Mill

Fou Li TCHAN (Hong Kong / Hong Kong):
Izgled za budućnost / Prospects for the Future

Stanislao FARRÀ (Italia / Italy):
Duge scene / Long Shadows

Francoise CONTAT (Francuska / France):
1925

Simon TIHEC (Jugoslavija / Yugoslavia):
Seljak Ivan / *The Peasant Ivan*

Rene MENARD (Francuska / France):
Trg u Arlesu / *Square in Arles*

Emil KOCHENDORFER (Njemačka / Germany):

B. ANDERSEN (Engleska / England):

Waclaw KAPUSTO (Poljska / Poland):
Sa svadbe / *From the Wedding*

Joseph SILL (Francuska / France):

Bieli čamci / *White Boats*

1968.

31. svibnja — 23. lipnja
31st May — 23rd June

- 14. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije
• *The 14th Zagreb Salon, International Exhibition of Photography*
- Pokrovitelj: / Under the auspices of: Josip Kolar, predsjednik Skupštine grada Zagreba / *The President of the Zagreb City Assembly*
- Mjesto izložbe: Muzej za umjetnost i obrt
• *The exhibition was held at the Museum of Arts and Crafts*
- Sudjelovalo je 27 zemalja
• *27 countries participated*
- Ocjenjivački odbor / *The Jury*: Tošo Dabac, Jozo Četković, Andrija Orlić, Vladimir Solariček, Nino Vranić
- Prireditički odbor imao je 16 članova / *The Organisational Committee comprised 16 members* (predsjednik / *President*: Andrija Orlić; tajnik / *Secretary*: Vladko Ložić)
- Katalog uredio / *The editor-in-chief of the catalogue*: Mitja Koman
- Tisk kataloga / *The catalogue was printed by*: Grafički zavod Hrvatske Zagreb

14. ZAGREB SALON

1970.

24. travnja — 5. svibnja
24th April — 5th May

- 15. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije
• *The 15th Zagreb Salon, International Exhibition of Photography*
- Pokrovitelj / *Under the auspices of*: Josip Kolar, predsjednik Skupštine grada Zagreba / *The President of the Zagreb City Assembly*
- Mjesto izložbe: Muzej za umjetnost i obrt
• *The exhibition was held at the Museum of Arts and Crafts*
- Sudjelovalo je 45 zemalja
• *45 countries participated*
- Ocjenjivački odbor / *The Jury*: Zvonimir Brkan, Tošo Dabac, Branko Jerneić
- Tajnik salona / *Secretary of the exhibition*: Vladko Ložić
- Katalog uredio / *The editor-in-chief of the catalogue*: Mitja Koman
- Tisk kataloga / *The catalogue was printed by*: Grafički zavod Hrvatske Zagreb

15. ZAGREB SALON

Vytas LUCKUS (SSR / USSR):
Mood

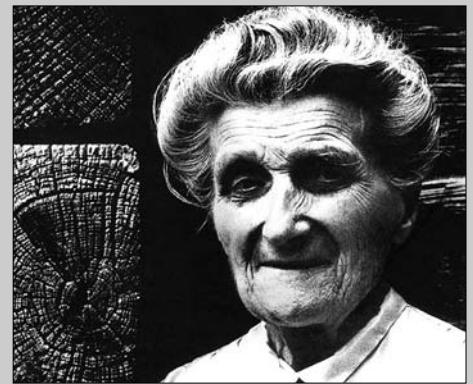

Niels-Eric WIKÉBAK (Švedska / Sweden):
Landskap / *Landscape*

Harry PALAND (Njemačka / Germany):

Kalevo OJUTKANGAS (Finska / Finland):
Small people / *Small people*

Nino VRANIĆ (Jugoslavija / Yugoslavia):
Portret II / *Portrait II*

Gino MARASSO (Italija / Italy):
Brinata a Pantema / *Brinata a Pantema*

Zbiegniew JAKIE (Poljska / Poland)

Gilles BOINET (Francuska / France)

Jean BRIQUET (Švicarska / Switzerland)

Franz PACHER (Austria / Austria)

Courtenay HOSKING (Engleska / England)

Jan ANDEL (Čehoslovácka / Czechoslovakia)

1972.

svibanj
May

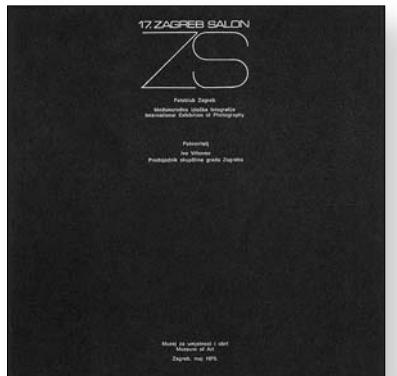
- 16. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije
• *The 16th Zagreb Salon, International Exhibition of Photography*
- Pokrovitelj: / Under the auspices of: Josip Kolar, predsjednik Skupštine grada Zagreba / *The President of the Zagreb City Assembly*
- Mjesto izložbe: Muzej za umjetnost i obrt
• *The exhibition was held at the Museum of Arts and Crafts*
- Sudjelovale su 34 zemlje
• *34 countries participated*
- Selektor / Selector: Mladen Grčević
- Priredivački odbor imao je 15 članova / *The Organisational Committee comprised 15 members* (tajnik / Secretary: Andrija Orlić)
- Katalog uredio / *The editor-in-chief of the catalogue*: Mitja Koman
- Tiskat kataloga / *The catalogue was printed by*: Grafički zavod Hrvatske, Zagreb

1975.

svibanj
May

- XVII. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije
• *The 17th Zagreb Salon, International Exhibition of Photography*
- Pokrovitelj: / Under the auspices of: Ivo Vrhovec, predsjednik Skupštine grada Zagreba / *The President of the Zagreb City Assembly*
- Mjesto izložbe: Muzej za umjetnost i obrt
• *The exhibition was held at the Museum of Arts and Crafts*
- Sudjelovalo je 36 zemalja
• *36 countries participated*
- Selektor / Selector: Vladimir Solariček
- Priredivački odbor imao je 9 članova / *The Organisational Committee comprised 9 members* (tajnici / Secretaries: Vladko Ložić, Ivica Magyar, Josip Vranić)
- Katalog uredio / *The editor-in-chief of the catalogue*: Mitja Koman
- Tiskat kataloga / *The catalogue was printed by*: Grafički zavod Hrvatske, Zagreb

I. KAZLAUSKAS (SSSR / USSR)

Stanko VRTOVEC (Jugoslavija / Yugoslavia)

Leon BALODIS (SSSR / USSR)

Freddy MARY (Belgia / Belgium)

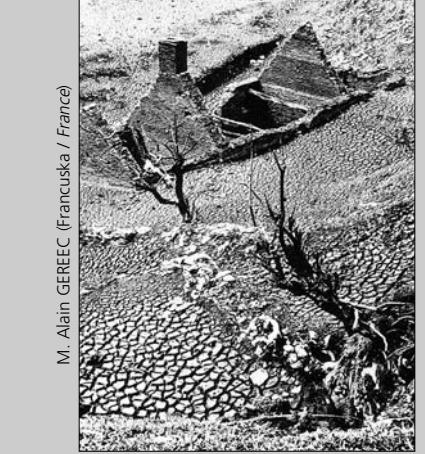
Antonio Muns GONZALES (Španjolska / Spain)

Danilo DUČAK (Jugoslavija / Yugoslavia)

Ivan POSAVEC (Jugoslavija / Yugoslavia)

M. Alain GEREFC (Francuska / France)

Karl QUADE (SR Njemačka / the Federal Republic of Germany)

Pedro Luis RAO TA (Argentina / Argentina)

Louis GODEFROID (Belgia / Belgium)

Valdis BRAUNS (SSR / USSR)

1977.

rujan

September

- 18. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije
• *The 18th Zagreb Salon, International Exhibition of Photography*
- Pokrovitelj: / Under the auspices of:
Ivo Vrhovec, predsjednik Skupštine grada Zagreba / *The President of the Zagreb City Assembly*
- Mjesto izložbe: Stara gradska vijećnica
• *The exhibition was held at the Old City Hall*
- Sudjelovalo je 39 zemalja
• *39 countries participated*
- Selektor / Selector:
Nino Vranić
- Priredivački odbor imao je 7 članova / *The Organisational Committee comprised 7 members (tajnici / Secretaries: Vladko Ložić, Ivica Magyar, Slavka Pavić, Josip Vranić)*
- Katalog uredio / *The editor-in-chief of the catalogue: Mitja Koman*
- Tisk kataloga / *The catalogue was printed by: Grafički zavod Hrvatske, Zagreb*

1979.

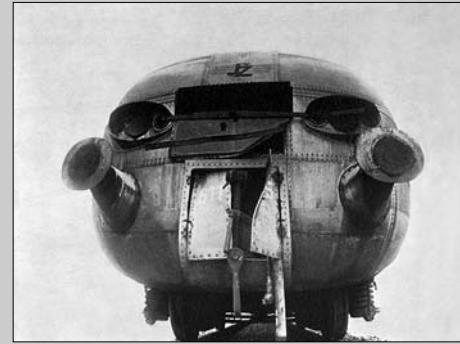
rujan

September

- 19. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije
• *The 19th Zagreb Salon, International Exhibition of Photography*
- Pokrovitelj: / Under the auspices of:
Skupština grada Zagreba / *The City Assembly of the City of Zagreb*
- FIAP No.: 79/47
- Mjesto izložbe: Muzej za umjetnost i obrt
• *The exhibition was held at the Museum of Arts and Crafts*
- Sudjelovalo je 46 zemalja
• *46 countries participated*
- Selektor / Selector:
Zvonimir Dumančić
- Priredivački odbor imao je 12 članova / *The Organisational Committee comprised 12 members (tajnik / Secretary: Ivica Magyar)*
- Katalog uredio / *The editor-in-chief of the catalogue: Mitja Koman*
- Tisk kataloga / *The catalogue was printed by: Grafički zavod Hrvatske, Zagreb*

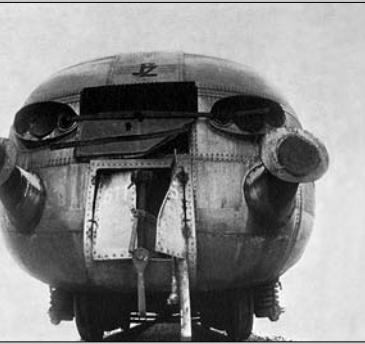
Vladko LOŽIĆ (Jugoslavija / Yugoslavia)

Joséf HLEDÍK (Čehoslovacká / Czechoslovakia)

Janos EIFERT (Mađarska / Hungary)

Jan ten HAVE (Nizozemska / The Netherlands)

Christian SILVERT (Francuska / France)

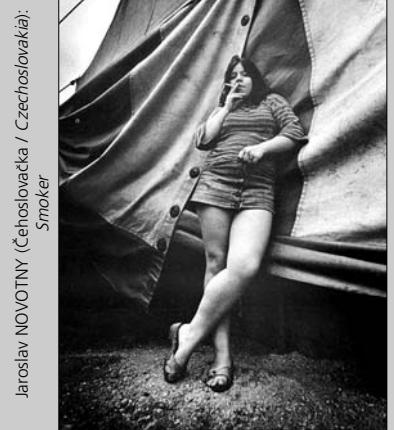
Atila KOVACS (Mađarska / Hungary)

Edmund FRINGS (Njemačka / Germany):
Turgrafik

Georges BLOM (Belgijska / Belgium):
Custodians

Jaroslav NOVOTNÝ (Čehoslovacka / Czechoslovakia):
Smoker

L.B. FERŠEVIĆ (Čehoslovacka / Czechoslovakia):
In-81

Veikko WALSTRÖM (Finska / Finland):
In Distress at Sea

1981.

listopad
October

- 20. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije
• *The 20th Zagreb Salon, International Exhibition of Photography*
- Pokrovitelj / Under the auspices of:
Skupština grada Zagreba / The Zagreb City Assembly
- FIAP No.: 81/42
- Mjesto izložbe: Muzej za umjetnost i obrt
• *The exhibition was held at the Museum of Arts and Crafts*
- Sudjelovalo je 40 zemalja
• *40 countries participated*
- Selektor / Selector:
Ivan Posavec
- Organizacijski odbor imao je 8 članova /
The Organisational Committee comprised 8 members (tajnik / Secretary: Vladko Lozić)
- Katalog uredio / *The editor-in-chief of the catalogue*: Mitja Koman
- Tiskat kataloga / *The catalogue was printed by*: Grafički zavod Hrvatske, Zagreb

1983.

listopad
October

- 21. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije
• *The 21th Zagreb Salon, International Exhibition of Photography*
- Pokrovitelj: / Under the auspices of:
Časopis »Start« / *The magazine "Start"*
- FIAP No.: 83/39
- Mjesto izložbe: Izložbeni salon Doma JNA i Tehnički Muzej
• *The exhibition was held at the exhibition hall of the Home of the Yugoslav National Army and the Technical Museum*
- Sudjelovale su 44 zemlje
• *44 countries participated*
- Selektor / Selector:
Mitja Koman
- Organizacijski odbor imao je 27 članova /
The Organisational Committee comprised 27 members (tajnici / Secretaries: Darko Gereš, Vladko Lozić)
- Katalog uredio / *The editor-in-chief of the catalogue*: Mitja Koman
- Tiskat kataloga / *The catalogue was printed by*: Grafički zavod Hrvatske, Zagreb

Jacques BOUDIN (Francuska / France):
La Place

Aleksander SUPRUN (SSR / USSR):
Dodatačni dan

Monica WEGLER (Njemačka / Germany):
No. 1

Laszlo TIHANYI (Mađarska / Hungary):
Ketten

Jean PIFFERT (Belgia / Belgium):
Un homme passait

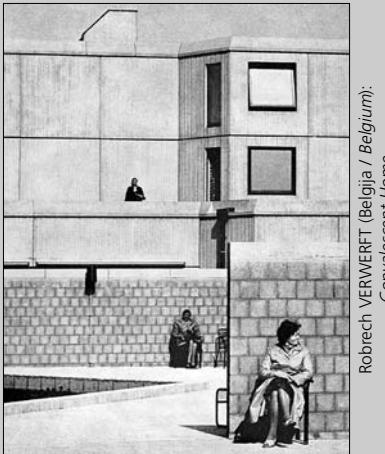

Jean PIFFERT (Belgia / Belgium):
Un homme passait

Eckhard STURZ (Njemačka / Germany):
Marci

Joséf SOTONA (Čehoslovacka / Czechoslovakia):
Tragedy of the Town

Robrecht VERWERFT (Belgia / Belgium):
Convalescent Home

Pedro Luis ROTA (Argentina / Argentina):
Lost Childhood

Alois S. BERNKOPF (Austrija / Austria):
Giving His Best

1985.

kovo — rujan
August — September

- 22. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije
• *The 22th Zagreb Salon, International Exhibition of Photography*
- Pokrovitelj / Under the auspices of:
Skupština grada Zagreba / The Zagreb City Assembly
- FIAP No.: 85/26
- Mjesto izložbe: Muzej za umjetnost i obrt
• *The exhibition was held at the Museum of Arts and Crafts*
- Sudjelovalo je 39 zemalja
• 39 countries participated
- Selektor / Selector:
Branko Marinkov
- Organizacijski odbor broji 37 članova /
The Organisational Committee comprised 37 members (tajnici / Secretaries: Darko Gereš, Krešimir Mehicić)
- Katalog uredio / *The editor-in-chief of the catalogue:* Mitja Koman
- Tisk kataloga / *The catalogue was printed by:* Grafički zavod Hrvatske, Zagreb

1987.

srpanj
July

- 23. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije
• *The 23th Zagreb Salon, International Exhibition of Photography*
- Pokrovitelj / Under the auspices of:
Skupština grada Zagreba / The Zagreb City Assembly
- FIAP No.: 87/51
- Mjesto izložbe: Muzej za umjetnost i obrt
• *The exhibition was held at the Museum of Arts and Crafts*
- Sudjelovalo je 30 zemalja
• 30 countries participated
- Selektor / Selector:
Josip Vrančić
- Organizacijski odbor imao je 31 člana /
The Organisational Committee comprised 31 members (tajnik / Secretary: Predrag Bosnar)
- Katalog uredio / *The editor-in-chief of the catalogue:* Mitja Koman
- Tisk kataloga / *The catalogue was printed by:* Zadružna štampa, Zagreb

VI. POKORNÝ (Čehoslovacka / Czechoslovakia):
Der Lauf um die Wette

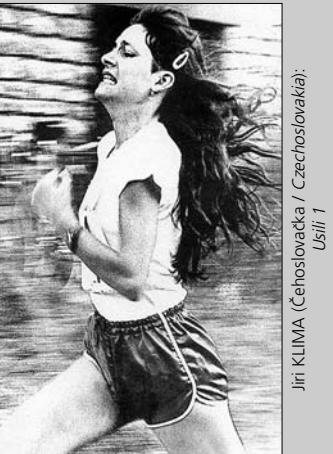
Vadim KOZOVSKI (SSSR / USSR):
The Winter Bathing in South Boog River

Feriano SAMA (Italija / Italy):
Concorso ippico

Jan LANDGREN (Švedska / Sweden):
Wait for Me

Jiri KLIMA (Čehoslovacka / Czechoslovakia):
Usili 1

Sergej VASILJEV (SSSR / USSR):
U domaćoj sredini / In Familiar Surroundings

Shegelman Z. VLADIMIROVICH (SSR / USSR):
Country Children

Walter KUMP (Austria / Austria):
Der Rose

Shagalman Z. VLADIMIROVICH (SSR / USSR):
Country Children

Paul van CAUTEREN (Belgia / Belgium):
Gemini

J. PODKIDIŠEVA (SSR / USSR):
Nostalgija / Nostalgia

Aleksandr SUPRUN (SSR / USSR):
The Railway

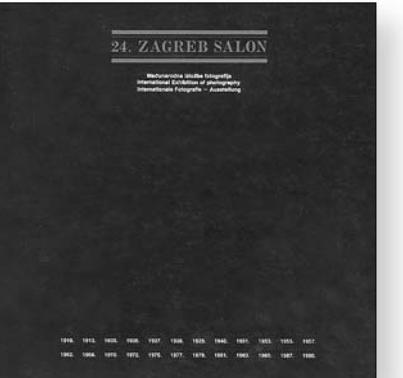

Mario LENJKOVIC (Jugoslavija / Yugoslavia):
Smješak / Little Smile

1990.

veljača
February

- 24. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije
• *The 24th Zagreb Salon, International Exhibition of Photography*
- Pokrovitelj / Under the auspices of:
Skupština grada Zagreba / *The Zagreb City Assembly*
- U skladu sa propisima FIAP-a / *According to the FIAP regulations*
- Mjesto izložbe: Izložbeni salon Gradec
• *The exhibition was held at the Gallery Centre Gradec*
- Sudjelovale su 32 zemlje
• *32 countries participated*
- Selektor / Selector:
Vladko Ložić
- Organizacijski odbor broji 27 članova /
The Organisational Committee comprised 27 members (tajnik / Secretary: Predrag Bosnar)
- Katalog uredio / *The editor-in-chief of the catalogue:* Mitja Koman
- Tisk kataloga / *The catalogue was printed by:* Grafoprodukt, Zagreb

1992.

17. rujna — 5. listopada
17th September — 5th October

- Zagreb 92, međunarodni fotografski bijenale
• *The International Biennial of Photography Zagreb 92*
- Pokrovitelj / Under the auspices of:
Skupština grada Zagreba / *The Zagreb City Assembly*
- U skladu sa propisima FIAP-a / *According to the FIAP regulations*
- Mjesto izložbe: Umjetnicki paviljon
• *The exhibition was held at the Art Pavilion*
- Sudjelovalo je 20 zemalja
• *20 countries participated*
- Selektor / Selector:
Petar Dabac
- Organizacijski odbor broji 5 članova / *The Organisational Committee comprised 5 members* (predsjednica / President: Branka Hlevnjak; tajnik / Secretary: Predrag Bosnar)
- Katalog uredio / *The editor-in-chief of the catalogue:* Dragutin Dado Kovačević
- Tisk kataloga / *The catalogue was printed by:* Prograf, Zagreb

Friedrich MIKULA (Austria / Austria):
Zwillinge

Henri CARTIER-BRESSON
Calle Cuauhtemozin, Mexico, 1934

Jonas DANILIUNAS (Litva / Lithuania):
Weddings 33

Vinko SKALE (Slovenija / Slovenia):
Stara leta

Heinz SMERDA (Njemačka / Germany):
Ein Tusch für Martin

Aleksander USOV (Rusija / Russia):
Self Portrait

Shyoich IKEUCHI (Japan / Japan):
Autumn Day

Vjenceslav EVRILOV (Rusija / Russia):
Polovina igre / Half of the Game

Matko BILJAK (Hrvatska / Croatia):
Odisej / Odyssey

Veniero RUBBOLI (Italija / Italy):
Delta 7

Lidija TARNOVSKI (Hrvatska / Croatia):
Kuglice 1 / Beads 1

Toso DABAC (Hrvatska / Croatia):
Procesija na Tijelovo / Procession on Corpus Christi

1994.

25. studenoga — 11 prosinca
25th November — 11th December

- Zagreb 94, međunarodni fotografski bijenale
- *The International Biennial of Photography Zagreb 94*
- U skladu sa propisima FIAP-a i PSA / *According to the FIAP regulations*
- Mjesto izložbe: Umjetnički paviljon
The exhibition was held at the Art Pavilion
- Sudjelovalo je 18 zemalja
18 countries participated
- Žiri / *The Jury:*
Branka Hlevnjak, Malina Zuccon Martić, Nino Vranic
- Organizacijski odbor broji 6 članova / *The Organisational Committee comprised 6 members* (tajnik / *Secretary:* Predrag Bosnar)
- Katalog uredio / *The editor-in-chief of the catalogue:* Dragutin Dado Kovačević
- Tiskat kataloga / *The catalogue was printed by:* Naša djeca, Zagreb

1998.

listopad
October

- 27. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije
- *The 27th Zagreb Salon, International Exhibition of Photography*
- Pokrovitelj / *Under the auspices of:*
Poglavarstvo grada Zagreba / *The City Council of Zagreb*
- Mjesto izložbe: Stara gradska vijećnica, Galerija Kristofor Stanković
The exhibition was held at the Kristofor Stankovic Gallery in the Old City Hall
- Sudjelovalo je 27 zemalja
27 countries participated
- Ocjenjivački sud / *The Jury:*
Zvonimir Dumančić, Ernst Koschuch, Fulvio Merlak
- Organizacijski odbor imao je 11 članova / *The Organisational Committee comprised 11 members* (predsjednik / *President:* Vinko Šebrek; tajnik / *Secretaries:* Ivan Magyar, Vladko Ložić, Branimir Butković)
- Katalog uredio / *The editor-in-chief of the catalogue:* Miroslav Ambroš Kiš
- Tiskat kataloga / *The catalogue was printed by:* Hrvatska tiskara d.d., Zagreb

Volker INFFELD (Austrija / Austria):
Stiege III

Maria BIEDERMANN (Austria / Austria):
Akt / Nude

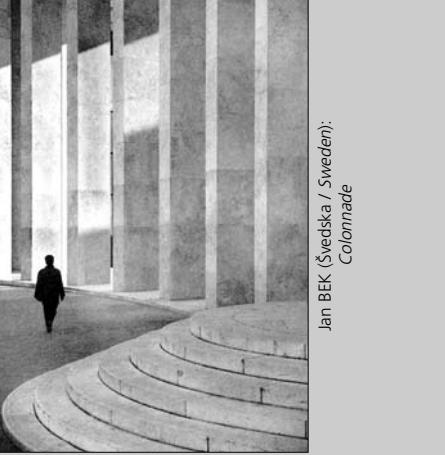

Flor HUYERS (Belgija / Belgium):
Landscape

Md. Jamal Uddin CHOWDHURY (Banglades / Bangladesh):
Experienced Eye

Jan BEK (Švedska / Sweden):
Colonnade

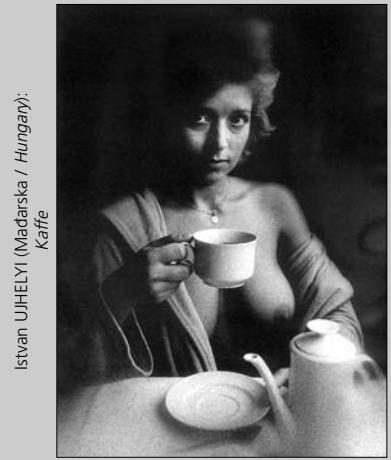
Dun-leung LIN (Hong Kong / Hong Kong):
Hillside Scene

Annette FLECK (Hrvatska / Croatia):
Pauza 4 / Pause 4

Oleg OGORODNYK (Ukrajina / Ukraine):
Old Person

Istvan UHELYI (Mađarska / Hungary):
Kaffe

Nino ŠOLIĆ (Hrvatska / Croatia):
Žena 1 / Woman 1

Stanko ABADŽIĆ (Hrvatska / Croatia):
U prolazu / Passing By

Daniel RACZYNSKI (Poljska / Poland):
No title

2000.

5. — 30. prosinca
5th — 30th December

- 28. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije
• *The 28th Zagreb Salon, International Exhibition of Photography*
- Pokrovitelji / Under the auspices of:
Ministarstvo kulture, Poglavarstvo grada Zagreba, Hrvatski fotosavez / *The Ministry of Culture, The City Council of Zagreb, The Croatian Photographic Union*
- FIAP No.: 2000/103
- Mjesto izložbe: Muzej za umjetnost i obrt
• *The exhibition was held at the Museum of Arts and Crafts*
- Sudjelovalo je 35 zemalja
• *35 countries participated*
- Ocenjivački sud / *The Jury*:
Janos Eifert, Bogo Čerin, Virgilio Giuricin, Dubravka Osrečki Jakelić, Ljubo Gamulin
- Organizacijski odbor imao je 8 članova / *The Organisational Committee comprised 8 members* (predsjednik / President: Vinko Šebrek; tajnik / Secretary: Vladko Ložić)
- Katalog uredio / *The editor-in-chief of the catalogue*: Branko Vujanović
- Tiskat kataloga / *The catalogue was printed by*: Hrvatska tiskara d.d., Zagreb

2002.

22. listopada — 8 studenoga
22th October — 8th November

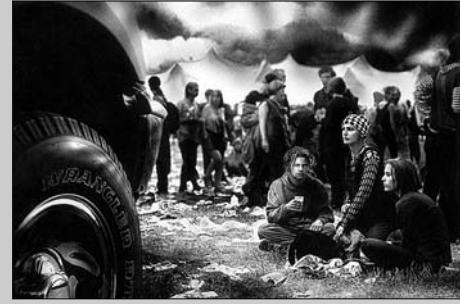
- 29. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije
• *The 29th Zagreb Salon, International Exhibition of Photography*
- Pokrovitelji / Under the auspices of:
Poglavarstvo grada Zagreba, Hrvatski fotosavez, »Večernji list« / *The City Council of Zagreb, The Croatian Photographic Union, "Večernji list"*
- FIAP No.: 2002/060
- Mjesto izložbe: Stara gradska vijećnica, Galerija Kristofor Stanković
• *The exhibition was held at The Kristofor Stankovic Gallery in the Old City Hall*
- Sudjelovalo je 49 zemalja
• *49 countries participated*
- Prosudbena komisija / *The Jury*:
Kurt Batschinski, Oskar Karel Dolenc, Flavio Mosetti, Zvonimir Dumančić, Ljubo Gamulin
- Organizacijski odbor imao je 9 članova / *The Organisational Committee comprised 9 members* (predsjednik / President: Vinko Šebrek; tajnica / Secretary: Dubravka Ivančić Juras)
- Katalog uredio / *The editor-in-chief of the catalogue*: Branko Vujanović
- Tiskat kataloga / *The catalogue was printed by*: Kratis d.o.o. , Zagreb

Chauvin MICHAEL (Francuska / France):
Recueillement

Dany SANGLIER (Belgija / Belgium):
Festival

A.Carlos FOIX (Argentina / Argentina):
La piedad

Dun-leung LIN (Kina / China):
Twilight

Francisco PACE (Argentina / Argentina):
Agonia

Ustinovich ANDREY (Ukrajina / Ukraine):
Man and Girl

Goran MEHKEK (Hrvatska / Croatia):
Kamenita vratia / The Stone Gate

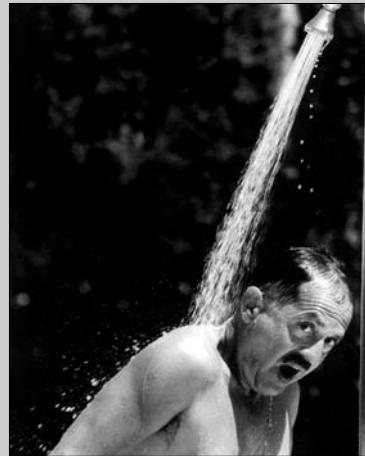

2004.

9. — 29. studenoga
9th — 29th November

- 30. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije
• *The 30th Zagreb Salon, International Exhibition of Photography*
- Pokrovitelji / Under the auspices of:
Ministarstvo kulture, Poglavarstvo grada Zagreba, Hrvatski fotosavez / *The Ministry of Culture, The City Council of Zagreb, The Croatian Photographic Union*
- FIAP No.: 2004/073
- Mjesto izložbe: Muzej za umjetnost i obrt
• *The exhibition was held at the Museum of Arts and Crafts*
- Sudjelovale su 52 zemlje
• *52 countries participated*
- Prosudbena komisija / *The Jury:*
Ivan Posavec, Lino Ghidoni, Boris Hnatjuk, Dubravka Osrečki Jakelić, Rafael Podobnik
- Organizacijski odbor broj 10 članova / *The Organisational Committee comprised 10 members* (predsjednik / President: Vinko Šebrek; tajnik / Secretary: Vladko Ložić)
- Katalog uredio / *The editor-in-chief of the catalogue:* Branko Vujanović
- Tiskat kataloga / *The catalogue was printed by:* Kratis d.o.o., Zagreb

Branimir RTONIA (Slovenija / Slovenia):
Benny Golson

Valerie VOLONTIR (Moldova / Moldova):
The First Mushrooms

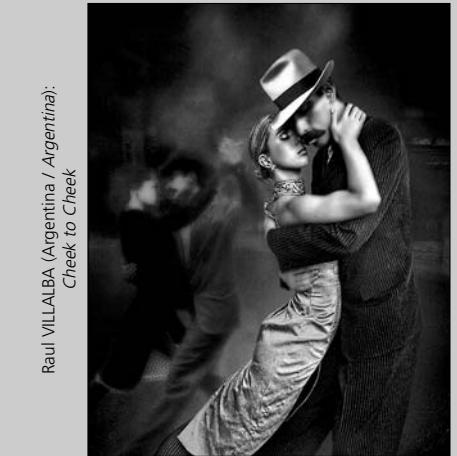
Joseba IBARRA (Španjolska / Spain):
Danza III

2006.

10. studenoga — 13. prosinca
10th November — 13th December

- 31. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije
• *The 31th Zagreb Salon, International Exhibition of Photography*
- Pokrovitelji / Under the auspices of:
Ministarstvo kulture, Poglavarstvo grada Zagreba, Hrvatski fotosavez / *The Ministry of Culture, The City Council of Zagreb, The Croatian Photographic Union*
- FIAP No.: 2006/043
- Mjesto izložbe: Dom HDLU
• *The exhibition was held at The Home of the Croatian Association of Artists*
- Sudjelovalo je 45 zemalja
• *45 countries participated*
- Žiri / *The Jury:*
Riccardo Busi, Kurt Batschinski, Virgilio Giuricin, Danijela Lušin, Marija Tonković
- Organizacijski odbor broj 16 članova / *The Organisational Committee comprised 16 members* (predsjednik / President: Vinko Šebrek; tajnik / Secretary: Vladko Ložić)
- Katalog uredio / *The editor-in-chief of the catalogue:* Branko Vujanović
- Tiskat kataloga / *The catalogue was printed by:* Grafocolor d.o.o., Zagreb

Yuriy DYACHYSHYN (Ukraina / Ukraine):
Stairs of the Church

Raul VILLALBA (Argentina / Argentina):
Cheek to Cheek

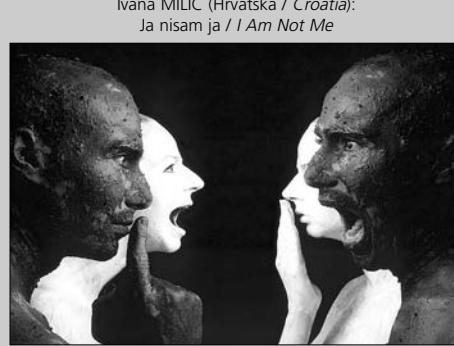
Van CHUNG (Vijetnam / Vietnam):
Unaffected

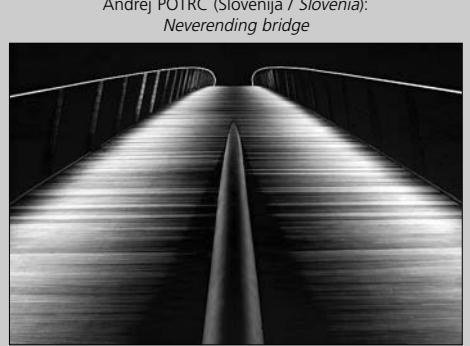
Indranil SARKAR (Indija / India):
Neglected

Luis Alberto FRANKE (Argentina / Argentina):
En la matera

Ivana Milić (Hrvatska / Croatia):
Ja nisam ja / I Am Not Me

Andrej POTRČ (Slovenija / Slovenia):
Neverending bridge

Bernard GÉROUT (Francuska / France):
Nelly

Joanna RYBCZYNSKA (Poљska / Poland):
Słoń Calm

Zoran MAKAROVIĆ (Hrvatska / Croatia):
A land and girl

Atanu DAS (Indija / India):
Friends

2008.

17. — 26. studenoga
17th — 26th November

- 32. Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije
- *The 32nd Zagreb Salon, International Exhibition of Photography*
- Pokrovitelji: / Under the auspices of: Ministarstvo Kulture, Poglavarstvo grada Zagreba, Hrvatski fotosavez / The Ministry of Culture, The City Council of Zagreb, The Croatian Photographic Union
- FIAP No.: 2008/051
- Mjesto izložbe: Stara gradska vijećnica, Galerija Kristofor Stanković
- *The exhibition was held at The Kristofor Stankovic Gallery in the Old City Hall*
- Sudjelovale su 44 zemlje
• 44 countries participated
- Međunarodni žiri / *The International Jury*: Mirko Bijuklić, Faruk Ibrahimović, Geza Lenert, Branko Marinkov, Ivica Nikolac
- Organizacijski odbor imao je 15 članova / *The Organisational Committee comprised 15 members* (predsjednik / President: Vinko Šebrek; tajnik / Secretary: Vladko Ložić)
- Katalog uredio / *The editor-in-chief of the catalogue*: Zlatko Rebernjak
- Tisk kataloga / *The catalogue was printed by*: Graphic Art, Zagreb

Potvrdu prvorazredne važnosti međunarodnih izložbi fotografije u Zagrebu nalazimo i u čestim novinskim napisima koji su je redovito pratili — iako ne uvijek i dobromjerno. Gotovo redovito naglašavana je obrazovna komponenta kao i povremeni vidljiv doprinos hrvatskih autora.

The confirmation of the major significance of international exhibitions of photography in Zagreb can also be found in newspaper articles, which would regularly follow them — although not always with good intentions. The educational component was almost regularly emphasised, as well as the occasional noticeable contribution of Croatian authors.

1935.

Jedan od najuglednijih čeških dnevnika, brnske *Lidove noviny* objelodanjuju u svom broju od 28 studenoga o.god. dopis iz Zagreba »Izložba sveslavenske fotografije u Zagrebu« od M. Dohanya. U članku se ističe uspjela organizacija sveslavenske (osim sovjetsko-ruske) amaterske fotografije. [...] Zagrebačka je izložba naišla na veliki odjem u svim zemljama, koje su na izložbi zastupane. Ona dokazuje podjedno i djelotvornu slavensku suradnju na polju fotografije. [...]

• *Jutarnji list* XXIV./1935., br. 8596 (ie.)

1936.

Uvaženi i agilni zagrebački Fotoklub priredio je u Umjetničkom paviljonu u Zagrebu IV. međunarodnu izložbu umjetničke fotografije. Za mašan je to događaj za naše kulturne prilike, za svjetski razvoj umjetničke fotografije i fotoindustrije. Jedna je to od najuspjelijih izložaba umjetničke fotografije u svijetu. [...] Na toj izložbi prikazano je ono najljepše u umjetničkoj fotografiji i najsavršenije što se moglo postići u fototehnici.

• *Jutarnji list*, XXV./1936., br. 8872 (V. Cvetišić)

[...] Zagrebački fotoklub je ovom značajnom priredbom, koja je nadmašila sve njegove dosadašnje izložbe, uvelike zadužio sve svoje prijatelje, i uopće ljubitelje umjetničke fotografije, pa nema sumnje, da će trud koji je tokom godina uložen u tu svrhu, naći i opravdanog interesa kod naše javnosti.

• *Novosti*, br. 281, petak, 9. listopada 1936. (redakcijski napis)

1937.

Društvo, u kojem svi, od predsjednika do običnog člana, disciplinirano zabijaju čavle na izložbama, pišu adrese i priredjuju izložbe međunarodnog karaktera. Ove godine priredit će Fotoklub Zagreb V. među-

narodnu izložbu umjetničke fotografije, a istodobno s njom i prvu svjetsku izložbu fotografске štampe i literature. To je ne samo prva izložba u državi, nego uopće na čitavome svijetu.

• *Jutarnji list*, 10. ožujka 1937. (redakcijski napis)

1938.

Danas u 10 i pol sati prije podne na svečani je način otvorena VI. međunarodna fotografска izložba umjetničke fotografije u Zagrebu. Izložbu je organizirao Fotoklub Zagreb, koji tom *monstre*-izložbom bježi novi uspjeh u nizu velikih uspjeha i zasluga, što ih je stekao kod kuće i u dalekom svijetu za širenje naše fotoumetnosti.

• *Večer*, 1. listopada 1938. (ha)

1939.

Kroz ovih zadnjih nekoliko godina zagrebački Fotoklub (član Hrvatskog fotoamaterskog saveza) priređuje u jesen tako uspjele međunarodne izložbe, da im se mora diviti ne samo čitava zagrebačka javnost — koja se i te kako razumije u umjetničku fotografiju — već također čitav strani fotografski svijet.

• *Hrvatski dnevnik*, 5. listopada 1939. (K)

Već smo prilikom otvorenja ovogodišnje Medunarodne izložbe umjetničke fotografije naglasili da je to do sada najuspjelija, kako kvalitativno, tako i kvantitativno, priredba ove vrste i da ona zaslužuje opću pažnju javnosti. [...] Zato mogu s punim zadovoljstvom ubrati priznanje, da su se u svom radu uspjeli staviti ravnopravno uz bok najprominentnijim državama svijeta u toj grani umjetnosti.

• *Novosti*, 7. listopada 1939., broj 277 (redakcijski napis)

Dok je cijeli svijet pozornica međunarodnog razdora, maloj grupi ljudi uspjelo je upravo u Zagrebu oživotvoriti jednu značajnu priredbu plemenitog međunarodnog takmičenja. Ta je priredba VII. međunarodna izložba umjetničke fotografije. [...] Još značajnija je ta priredba po svojoj kvaliteti; idealno predanim ljudima Fotokluba Zagreb uspjelo je svojim izložbama učiniti Zagreb jednim centrom međunarodne fotografске umjetnosti. [...] Tim svojim radom Fotoklub Zagreb vrši, to treba istaknuti, i veliku narodnu propagandu.

• *Jutarnji list*, 10. listopada 1939. (redakcijski napis)

1940.

Imali smo već prilike naglasiti i prije otvorenja VIII. međunarodne izložbe umjetničke fotografije, kao i prigodom otvorenja, da je tom izložbom Fotoklub Zagreb i opet zabilježio novi uspjeh. Činjenica, da je u jeku rata u času kad gradovi i države nestaju, u Zagrebu ipak organizirana međunarodna priredba, na kojoj sudjeluje 13 država, zasluguje osobitu pažnju. [...] Takav slučaj jest organizacija Fotokluba Zagreb, koja je i ovog puta bila na visini.

• *Jutarnji list*, 26. listopada 1940. (ha)

1953.

Iz 34 zemlje 373 fotografije — 249 autora! To je brojčani podatak o X. jubilarnoj izložbi umjetničke fotografije u Zagrebu. I još jedan podatak: izložbu obilazi dnevno oko 900 do 1000 posjetilaca i svi ti gledaoci su zadovoljni, jer svatko među onolikim fotografijama, nalazi one, koje mu odgovaraju i koje mu se dopadaju.

• *Vjesnik u srijedu*, 28. listopada 1953. (S. Saracević)

1955.

Jedanaest međunarodnih izložbi umjetničke fotografije — koliko je do danas održano u Zagrebu — predstavlja brojku kojom se ne može pohvaliti veliki broj evropskih gradova. [...] Osim toga, i tematski ova izložba pruža dosta preglednu i cjelovitu sliku o našem životu. [...] To je drugi nesumnjiv uspjeh postavljanja ove izložbe.

• *Vjesnik*, 23. travnja 1955. (Z. Sudović)

1957.

U subotu poslije podne Fotoklub Zagreb otvorio je u Umjetničkom paviljonu na Tomislavovom trgu XII. međunarodnu izložbu umjetničke fotografije. Time se našoj javnosti pruža prilika da vidi najuspjelije radove poznatih fotoumetnjika iz čitavog svijeta. [...] Zagrebačka televizija sinoć je prikazala reportažu s otvorenja ove ukusno postavljene i po svojim eksponatima vrijedne, četvrte poslijeratne međunarodne izložbe umjetničke fotografije u Zagrebu.

• *Vjesnik*, 13. svibnja 1957. (g.)

1967.

XIV. salon posvećen je 75-godišnjici našeg najstarijeg kluba foto-amatera — Fotokluba Zagreb koja se slavi ove godine. Već se šalju pozivi pojedincima i organizacijama po čitavom svijetu da sudjeluju na izložbi. Zanimljivo je da se najpoznatija svjetska imena umjetničke fotografije već raspituju kada se održava Zagrebački salon jer je posljednji održan 1961. godine.

• *Vjesnik*, 7. veljače 1967. (redakcijski napis)

1970.

XV. Zagreb salon otkriva, na zadovoljstvo gledalaca, da je sve više angažiranih autora koji traže istinu oko sebe. Socijalna fotografija je zauzela široko područje svjetske fotografije, a o drami čovjeka sukobljenog s prirodom i društvom, izrečeno je mnogo slikovnih poema. [...] Izložba je zapravo široka panorama čovjekova života na kugli zemaljskoj. Kamera mnogih autora otkriva trenutke, migove tuge i sreće. Život je stavljen u epruvetu da ga vidimo takvog kakav je stvarno prisutan. Na fotografijama se rađa, živi, vene i umire. Salon popunjava ispravnost suvremenog slikarstva, odviše zaokupljenog samim sobom.

• *Večernji list*, 18. svibnja 1970. (E. Cvetkova)

1972.

Sa 16. po redu međunarodne izložbe fotografije, koja se održava u Muzeju za umjetnost i obrt, a koju organizira Fotoklub Zagreb, posjetilac neće izići prazna srca. Zadržat će se nešto dulje pred svim onim isjećima života koje su kamerom uhvatili fotografi iz svih krajeva svijeta, a koji su sada tako složeni da čine nekoliko tematskih cjelina.

• *Večernji list*, 13. i 14. svibnja 1972. (E. Cvetkova)

Kritika je nesklona uvodima u kataloge, pogotovo kad oni veličaju ne sadržaj izložbe, nego nazdravljaju obljetnicama. Ali učinit će iznimku s izvanredno opremljenim katalogom 16. Zagreb salona, jer je kratak i suzdržan u zdravici, a informativan u cjelini i jer je naposljetku napisan *in perpetuam memoriam* gotovo stoljetne prisutnosti fotografije u našem prostoru. [...] Selektor 16. Zagreb salona mr. Mladen Grčević odbacio je konvencionalni način izlaganja po zemljama i autorima i postavio izložbu u zagrebačkom Muzeju za umjetnost i obrt na tematskom principu. Koliko god takva koncepcija podsjeća na čuveni Steicheniov postav isto tako čuvene izložbe *Porodica čovjeka* Mladen Grčević je uspio ostvariti selekciju koja nosi biljež njegovih stvaralačkih nazora i autorske smionosti.

• *Vjesnik*, 23. svibnja 1972. (V. Maleković)

1975.

Zbog velikog ugleda koji ta manifestacija uživa u svijetu, organizatori bivaju iz godine u godinu sve pretrpaniji pristiglim fotografijama sa svih kontinenata. Upravo tako velik interes pokazuje s druge strane i visok nivo izloženih amaterskih ostvarenja.

• *Večernji list*, 4. travnja 1975. (J.Š.)

Da za zagrebački salon u svijetu fotografa postoji zanimanje, svjedoči podatak da je na adresu Fotokluba Zagreb prispjelo 4648 radova od 1253 autora. [...] Selektor Solariček je postupio mudro: nije propustio na izložbu gotovo njednu fotografiju koja je u pogledu *metiera* ispod već dosegnute internacionalne razine i tako je obranio, još jedanput, stečeni ugled zagrebačkog salona. [...] Na sedamnaestom zagrebačkom salonu kultura dobrog zanata, na žalost, nadvladala je sirovu dokumentarnost angažiranih svjedoka.

• *Vjesnik*, 1. i 2. lipnja 1975. (V. Maleković)

1977.

Čovjeka te slike ne mogu ostaviti ravnodušnim i vjerojatno će svaki posjetilac »ponijeti« sobom »svoju« fotografiju. [...] Selektor 18. Salona Nino Vranić dobar je dio prostora ustupio tzv. socijalnoj fotografiji, u rasponu od tema s vrelog asfalta i slamova do ekologije, porodice i životnih autsajdera. [...] 18. Salon pruža solidan presjek i uvid u foto-tendencije pri čemu ne možemo zabilježiti ništa nova.

• *Vjesnik*, 11. rujna 1977. (R. Aleksa)

Osmnaesti zagrebački salon fotografije, koji je ovih dana otvoren u staroj Gradskoj vijećnici okupio je autore iz 40 zemalja, koji su predstavljeni sa 265 fotografija. Treba reći da je za ovogodišnji Salon na adresu organizatora — Foto kluba Zagreb — bilo poslano 5200 fotografija i da se žiri zacijelo našao u velikim nedoumicanima što odabrat. No bilo kako bilo, izložba je dovoljno i informativna i atraktivna, što pokazuju i velik broj posjetilaca.

• *Večernji list*, 13. rujna 1977. (M.M.)

1979.

Impresionira požrtvovnost Fotokluba Zagreb na organizaciji takve velike međunarodne izložbe fotografije kao što je Zagreb salon. [...] Cjelokupna se, dakle, organizacija dogodila u skladu s tradicijom, pa su i kriteriji odabira i nagrada bili tome sukladni: Zagrebački salon je i dale ostao »otvoren jednakim svim stilovima i pravcima«. [...] Razina zanatske perfekcije ove je godine branjena i odabirom i nagradama. Žiri je nastojao honorirati fotografie i fotografije koji su pokazali ili finu kulturu »slikarske« organizacije kompozicije, tendenciju stilizacije ili pak majstora koji rade prema pouzdanim običajima tkz. lajf-fotografije a tek blagim otklonom od »tradicije« ocjenjivački odbor nagradio je fotografie koji na eksperimentalni način koriste neke mogućnosti optike fotografске kamere.

• *Vjesnik*, 18. rujna 1979. (V. Maleković)

1981.

Dvadeseti Zagreb salon, međunarodna izložba fotografije koja se otvara na današnji dan u 18 sati u Muzeju za umjetnost i obrt, obilježava dvije osobito vrijedne obljetnice u povijesti naše fotografije: 70 godina postojanja Zagreb salona i 90 godina rada Fotokluba Zagreb, prvog kluba foto-amatera na području južne Evrope i priredivača Salona.

• *Vjesnik*, 13. listopada 1981. (J. Škunca)

[...] U Zagrebu se održava još jedna velika fotografска izložba na kojoj se može vidjeti nekoliko stotina fotografija. To je međunarodna izložba 20. Zagreb salon postavljena u Muzeju za umjetnost i obrt. Iako na njoj uglavnom sudjeluju amateri, ne može se poreći da i među njima nema i umjetničkih ostvarenja. [...]

• *Vjesnik*, 24. listopada 1981. (V. Kusin)

[...] Sada, međutim, Zagreb salon zakoračio je punom silinom putem koji je popločen ne samo dugom i slavnom tradicijom ove izložbe nego i kritičkim odnosom prema fotografiji koja je u svojim sadržajima ili formalnim inovacijama jezgrovit i progresivna. Već sam odaziv — na 20. Zagreb salon prispjelo je više od deset tisuća fotografija — govorio o buđenju interesa u svijetu za tu manifestaciju.

• *Vjesnik*, 27. listopada 1981. (V. Maleković)

1983.

Amaterska fotografija — najprivatnije i najindividualnije vizualno međijsko sredstvo — za razliku od profesionalne, novinarske fotografije kao da se godinama bori da sačuva svijet bez ratova, nasilja i katastrofe i da u crno-bijelom i višebojnom zaustavljenom trenutku na filmu prikaže onu ljepšu stranu svijeta, blisku svakodnevnicu i intimni doživljaj. Upravo je takva, sadržajno-tematski i ovogodišnja međunarodna izložba fotografija — 21. Zagreb salon.

• *Vjesnik*, 6. listopada 1983. (S. Pasini)

Zagreb salonu valja pristupiti kao osebujnoj, tradicionalnoj smotri probranog fotografskog materijala kako ga stvara mnoštvo darovitih amatera. [...] Pri tome se već i u Zagreb salonu, ne samo ove godine nego i nekoliko prijašnjih izložaba, jasno očitovala stroga medijska omeđenost. Glavni kriterij je fotografija kao fotografija — zvuči polako tautološki — pa je sve manje oponašanja slikarskih dostignuća. [...]

• *Vjesnik*, 22. listopada 1983. (J. Škunca)

1985.

U Muzeju za umjetnost i obrt otvara se u utorku međunarodna izložba fotografije — 22. Zagreb salon. [...] Te su fotografije potresna svjedočanstva o nasilju, otuđenosti, bijedi i patnjama, koja upozoravaju na prisutnost i devijantnih odnosa u današnjem svijetu.

• *Večernji list*, 15. kolovoza 1985. (D.M.)

[...] A u sklopu simpozija otvorena je u Muzeju za umjetnost i obrt izložba fotografija 22. Zagreb salona posvećena upravo stradanju čovjeka. Fotoklub Zagreb (organizator izložbe) izabrao je između 2646 fotografija prispjelih iz 39 zemalja svijeta, one najbolje što okom kameru, a humanom dušom zabilježile stradanja, patnje, tamnu stranu svijeta u kojem živimo. [...] Ova angažirana svjetska izložba, pridružujući se nastojanjima i naporima viktimaloga za jedno bolje sutra, trebala bio zaista obići čitav svijet.

• *Vjesnik*, 23. kolovoza 1985. (V. Kusin)

1987.

U organizaciji Fotokluba Zagreb, pod pokroviteljstvom Skupštine grada Zagreba i FIAP-a otvara se u ponедjeljak u Muzeju za umjetnost i obrt, 23. Zagreb salon, međunarodna izložba o temi sport. [...] Za temu sport članovi Fotokluba Zagreb odlučili su se zbog Univerzijade. Međutim na izložbi neće biti prezentirani samo radovi nastali na sportskim terenima, nego široka lepeza tema i doživljaja: od uloge sporta prilikom rođenja djeteta pa do onog trenutka kada starost i invaliditet utječu na promjenu navika u životu čovjeka, pa tako i sportskih aktivnosti.

• *Vjesnik*, 6. srpnja 1987. (N. Ožegović)

1990.

Kada je riječ o prezentaciji 24. zagreb salona, međunarodne izložbe fotografije, možemo biti zadovoljni. Tu selekciju Vladka Ložića sa oko 450 izložaka iz tridesetak zemalja vidjela je publika u 10 gradova Hrvatske. [...] Kada je, pak, riječ o vrijednosnim odrednicama 24. Zagreb salona te napose njegove glavne kolekcije — u Zagrebu je po kazana u reprezentativnom zdanju MGC »Gradec« — zadovoljstvo nam je umanjeno. [...] Selektor ni u kojem slučaju ne dijeli odgovornost za izostanak velikih fotografija ili za stidljive prodore u suvremenu osjećajnost post-modernizma. Nije mogao izmislići čega nije bilo u konkurenciji. Zato, za razliku od nekih drugih salona fotografije — kad je bilo više novca pa su se pozivi mogli poslati na još više adresa negoli ovaj put — ovogodišnji Salon ne prelazi crtu standardnog postava.

• *Vjesnik*, 19. ožujka 1990. (J. Škunca)

1992.

[...] Međunarodni fotografski bijenale Zagreb 92. otvoren je u četvrtak u Umjetničkom paviljonu u sklopu obilježavanja 100. godišnjice postojanja Fotokluba Zagreb [...] Inače, pokazan izbor fotografija pri spjelih na natječaj, smještenih u prizemnom dijelu Umjetničkog paviljona, ne donosi ništa novo niti dosad nevideno u sferi amaterske fotografije, tako da bi gledalac mogao zaključiti kako ona na izvjestan način stagnira.

• *Vjesnik*, 18. rujna 1992. (M. Šigir)

1994.

Fotografski bijenale Zagreb 94., posvećen 900. obljetnici Zagrebačke biskupije, ove će godine u dva izložbena prostora predstaviti Međunarodnu izložbu fotografije te izložbe zagrebačkih majstora fotografije Ljudevita i Đure Griesbacha i Toše Dabca. [...] Međunarodna izložba fotografije ove godine okuplja 70 najboljih radova 43 autora, izabranih među tisuću prispjelih fotografija iz 18 zemalja. Osjetno je visoka kvaliteta fotografija hrvatskih natjecatelja što je rezultiralo i visokim nagradama. [...]

• *Vjesnik*, 24. studenoga 1994. (Hina)

1998.

Brojnošću radova koji po izrazitoj raznovrsnosti pristupa vjerno održavaju svjetske trendove fotografске umjetnosti, na ovogodišnjem, 27. po redu Zagreb salonu, međunarodnoj izložbi fotografije u organizaciji Fotokluba Zagreb, potvrđen je kontinuitet i važnost te manifestacije nakon višegodišnje stanke. Kao jedna od najstarijih svjetskih međunarodnih smotri fotografije, Zagreb salon se od davne 1910. godine održava i kao škola za zagrebačke i hrvatske fotografije

• *Novi list*, 14. listopada 1998. (Ž. Bilandžija)

Nakon određenog zastaja zbog Domovinskog rata u kojem se našla Hrvatska, ovih dana ponovno se održava ta međunarodna izložba fotografije, tradicija koja seže do 1910. Time je nastavljena dugogodišnja tradicija predstavljanja značajnih svjetskih i domaćih autora fotografске umjetnosti u organizaciji Fotokluba Zagreb. [...] Prijavićeno je tristotinjak fotografija različite tematike i pristupa motivu, a svaka od njih predstavlja osebujan autorski pogled kroz objektiv. Sloboda u izboru teme rezultirala je, stoga, radovima najrazličitijeg karaktera i načina obrade.

• *Vjesnik*, 15. listopada 1998. (B. Bernardić)

Fotografija je vodeća likovna disciplina po brzini svoga nastajanja i svrhovitoj rasprostranjenosti. Jedan od brojnih oblika njezine organizirane potpore jesu fotoklubovi, među kojima je Fotoklub Zagreb jedan od najuglednijih u Hrvatskoj. [...] Jedan od najreprezentativnijih oblika toga djelovanja jest organizacija međunarodne izložbe Zagreb salon. [...] Najnovija izložba Fotokluba Zagreb na čelu sa predsjednikom Vinkom Šebrekom, uz pokroviteljstvo Ministarstva kulture Republike Hrvatske, Grada Zagreba i medija javnog priopćavanja, svojom izložbom i luksuznim katalogom, koji je oblikovao Miroslav Ambruš Kiš pokazuje novi polet u održavanju tradicije. [...] Ovogodišnji Zagreb salon predstavio je fotografije u rasponu od čista poetičnosti do snažnog kolorita.

• *Hrvatsko slovo*, 23. listopada 1998. (B. Hlevnjak)

2000.

Odazivom kakav imaju samo najveće svjetske fotografске manifestacije može se pohvaliti najstarija udruga tehničke kulture u Zagrebu — Fotoklub Zagreb, organizator predstojećeg 28. Zagreb salona, međunarodne izložbe fotografije na čiji se natječaj javilo 433 autora iz 35 zemalja sa 827 crno-bijelih i 1155 fotografija u boji.

• *Večernji list*, 28. studenoga 2000. (A.L.)

Sinoćne svečano otvorene međunarodne izložbe fotografije — 28. Zagreb salona — nije godilo jedino klaustrofobičarima: toliko se naime svijeta natisnulo u predvorja Muzeja za umjetnost i obrt da se jedva disalo. [...] U Zagrebu se u doba održavanja Salona uviđek okupljala svjetska fotografска elita — istaknuo je među ostalim gradonačelnik Milan Bandić — a izložene fotografije, koje je odabrao žiri sastavljen od najuglednijih međunarodnih majstora fotografije, pružale su uvid i svjetska dostignuća.

• *Večernji list*, 6. prosinca 2000. (A. Lendvaj)

Podjednaka zastupljenost tradicionalne fotografije i one kompjutorski generirane, inteligentno promišljanje svakodnevnice, bogata mašta i osebujan humor odlike su većine viđenih radova u kojima fotografii od Argentine do Vijetnama vlastitom interpretacijom zaustavljaju Huxleyjevo ovdje i sada ili ga uz pomoć suvremene tehnike i anticipiraju.

• *Jutarnji list*, 7. prosinca 2000. (P. Kiš)

2002.

Svaki ocjenjivački sud pokušava vrednovanjem predočenog mu materijala ostvariti vlastiti trag. Ovom prigodom to se očituje u nekim zajedničkim karakteristikama radova kojima su dodjeljeni *Trofej Grada i Zlatna plaketa FIAP-a*. [...] Prinos Fotokluba Zagreb hrvatskoj kulturi u proteklih 110 godina manifestirano se najizrazitije očitavao baš kroz organizaciju međunarodnih fotografskih smotri.

• *Vjesnik*, 20. listopada 2002. (F. Soprano)

Ova izložba predstavlja dragocijen primjer potvrđivanja umjetničkih vrijednosti autora iz svih dijelova svijeta, od onih samoukih do visoko-profesionalnih. [...] Čini se da se od poplave trendova u fotografiji, brojnih sudionika Salona te inflacije njegovih nagrada pred međunarodnu Prosudbenu komisiju postavio ne lak zadatak od ponuđenog izabratи najbolje.

• *Vjesnik*, 24. listopada 2002. (V. Tolić)

Upravo dvije glavne nagrade na ovogodišnjem, 29. Zagreb salonu — *Grand prix* Austrijancu Laimeru Wolfgangu i *Trofej grada Zagreba* Kinuzu Dung-Leungu Linu, pokazale su današnji stvaralački raspon fotografije — od likovne umjetnosti do masovnih medija.

• *Večernji list*, 10. studenoga 2002. (L. Žigo)

2004.

Prednost ove izložbe jest što je prvenstveno određena trenutačnim odabirom praktičara fotografije, a ne prethodno postavljenim tezama povjesničara umjetnosti ili kustosa izložbe, pa predstavlja pouzdan i atraktivni presjek suvremene fotografije.

• *Jutarnji list*, 9. studenoga 2004. (D. Glavan)

Kako je naglasila autorica postava izložbe Dubravka Osrečki Jakelić, Zagreb salon i ove godine donosi presjek fotografskih kretanja u Hrvatskoj i svijetu, a posebno je značajan zbog pojave nove, mlade generacije hrvatskih autora, koji su na izložbi zastupljeni s čak 40 imena.

• *Slobodna Dalmacija*, 9. studenoga 2004. (V.L.)

Današnji Fotoklub Zagreb u svojoj kulturno-prosvjetiteljskoj misiji nije posustao ni kada su prilike Prvog i Drugog svjetskog rata prekinule kontinuitet organiziranja izložbe, te je ovogodišnji jubilarni salon svojevrsni hommage svim dosadašnjim naporima i postignućima Fotokluba na području nacionalne kulture.

• *Dnevnik*, 10. studenoga 2004. (I. Kostešić)

2006.

Zagreb salon kruna je svih djelatnosti Fotokluba Zagreb, a od 1910. do danas postao je ugledno izložbeno mjesto i poprište različitih kultura, estetskih poimanja, tehnika i izražajnih tema, istaknuo je predsjednik Salona Vinko Šebrek.

• *Glas Istre*, 12. studenoga 2006. (Hina)

U dugom putovanju kroz galeriju Doma HDLU-a niže se pred nama cijeli raster stilova, otkrivajući trendove u svjetskom fotografskom krugu koji se javio na natječaj. Istoču se tu osobito eksperimentalni poteci unutar tradicionalne tematike i snažna ekspresivnost u prikazu notorne stvarnosti.

• *Večernji list*, 18. studenoga 2006. (A. Lendvaj)

Valja napomenuti da je Zagreb salon zbog svog amaterskog dakle ljuditeljskog statusa oduvijek privlačio i mlade fotografije koji su ovde vidjeli svoju priliku na startu svoje profesionalne karijere i doista je dobili. [...] Salon nije raspisao temu niti je bilo čime usmjerio svoje natjecatelje tako da je u rasponu fotografija, kako piše predsjednik Fotokluba Zagreb Vinko Šebrek izloženo »veliki broj realističnih portreta, romantičnih fotografija prirode, slikovitih urbanih ambijenata, mrtvih priroda suvremenog senzibiliteta, potresnih socijalnih tema, nadrealističkih i simboličkih viđenja i intimističkih i reportažnih zapisa«.

• *Hrvatsko slovo*, 22. prosinca 2006.

2008.

Nastavljajući dugogodišnju tradiciju, Fotoklub Zagreb u ponedjeljak u Galeriji »Kristofor Stanković« u Staroj gradskoj vijećnici otvara novo, 32. po redu, izdanje međunarodne izložbe fotografija Zagreb salon [...] Prema rječima organizatora, kriteriji izbora izloženih i nagrađenih fotografija bili su isključivo kvaliteta i suvremenost, bez obzira na to kakvom stilu, žanru ili izričaju pripadaju.

• *Novi list*, 15. studenoga 2008. (K. Benić)

Jedna od najdugovječnijih umjetničkih smotri u Hrvatskoj, međunarodna izložba fotografije Zagreb salon, preksinoč je u galeriji Kristofor Stanković svoja vrata otvorila 32. put. Popularnost ove zagrebačke, hrvatske i međunarodne izložbe rasla je iz godine u godinu i pobudi vala interes fotografa kako u zemlji tako i u svijetu.

• *Glas Istre*, 19. studenoga 2008. (M. Zec)

1
SUPER
Dollina

2
FILMOVI

3
PFEIL PAPIRI

Sonnenstern

Tempo-rot
Olympian
Tempo-gold

Pintura- *Dunla* *Bogtava*
daju stolno najbolje fotografске snimke.

Glavna zastupštva za Jugoslaviju:
GRIESBACH & KNAUS
Foto i kino-veleropravne
ZAGREB, JURIŠIĆEVA UL. 1

100 GODINA FOTOGRAFIJE
Dva stoljeća su fotografija napredovala, tako da je danas moguće napraviti i vrlo dobre fotografije na jednostavnoj kameri.

100 GODINA ROLLEIFLEXA
Uz dva stoljeća fotografije, razvijeno je i mnogo stotina modela Rolleiflexa. Kamera koju vam predstavljamo je jedna od najboljih u svijetu.

JEDNA TREĆINA MILIJUNA
Uvjereni smo da će vaša Rolleiflex postati jedna od najboljih fotografskih opreme u vašem životu.

FRANK & HEIDICKE · BRAUNSCHWEIG
FRANC COPPERMATIC, ZAGREB I. POST-PIRAT 464

Rolleiflex Rolleicord

An advertisement for ZAZA photo studio. The top half features the word 'ZAZA' repeated four times in a bold, sans-serif font, each followed by a descriptive phrase: 'razvija', 'kopira', 'povećava', and 'prodaje'. Below this is a black and white illustration of a factory with tall smokestacks emitting smoke against a cloudy sky. A large diamond shape containing the word 'Agfa' in a stylized script font is overlaid on the illustration. The bottom half contains the text 'POJAM KAKVOĆE U FOTOGRAFIJI' in a serif font, followed by a thick horizontal black bar. Below the bar, the word 'FOTO ZAZA' is written in large, bold, sans-serif letters, with 'stručna foto-trgovina' in a smaller font underneath. At the bottom right, 'Zagreb' is written in a large, bold, sans-serif font, with 'Margaretska ul. 3' in a smaller font below it.

An advertisement for Gevaert film products. The top half features a large, stylized, cursive 'Gevaert' logo in black on a white background with diagonal hatching. Below it is a smaller, rectangular box containing the word 'KODAK' in its classic logo font. The bottom half contains text in a serif font: 'PAPIRI', 'PLOČE', 'FILMOVNI', 'KINO-FILM', 'LEICA-FILM', and 'ZASTUPSTVO: BRANISLAV DITS'.

FOTOMATERIJAL
I
PIBOR

FOTOAPARATE SVIH DIMENZIJA I POVRŠINA, KOJE
SU PROIZVODI PIBOR
FILMOVE DOMAČE I INOŠTRANE U VELIKOM
IZBORU PO KOMADU I HEZANE U METRIMA DOBIT
ČETE U NAŠOJ TRGOVINI.

FOTOAPARATE, APARATE ZA POVEĆANJE,
APARATE ZA VISOK SAJ, REPRODUKCIJE, KOPIRAJE,
FOTOCENTRI, RAZNITI VIDEOSIGURNOSTNI SISTEMI, A NO
KUPITI VELICO PIVOLOGU ILI PROGRAT PIERO RO-
MISIJE.

SAV PRIBOR POTEŽEAN FOTOGRAFIJA I FOTO-
AMATKAMA STOJI VAM KOD NAS NA RASPOLO-
ŽENIU.

PREUZIMAMO FILMOVE NA RAZVILJANJE, KOPIRA-
NJE I POVEĆANJE.
NASIM MUSTERIJAMA DAJIMO STRUČNE SAVJETE
BESPLATNO.

IZVOLITE NAS UZVOLJUJUĆI POSITIVI, U VAREM
INTERESU I RAZDELJAVIĆI BOGATI ASORTIMENT
882 FOTOMATERIJALA I POTEŽEINA.

#FOTOMATERIjAL
SPECIALNA FOTOGRAFOVINA
KAŠIĆE, PROLAJE BALKAN
Poreč, Šibenik, Split
Telefon: 26-128
Upisna list: 26/III tel: 26-696

„Naša - fotografija“

Mjesečnik za stručnu i umjetnicku fotografiju

GODIŠNJA PRETPLATA . . . DIN 500—
UVEZANA GODISTA . . . DIN 600—

CASOPIS IZDJEDE „FOZA“ NARAVLJACKA ZADRUGA
 FOTOGRAPHSKIH OBRTNIKA, ZAGREB, ULICA BIRU 20.—
 CEKOVNI RAČUN KOD NARODNE BANKE HRV. 602-7-081.

**FOTOMATERIJAL
 I PRIBOR**

kupujte u našoj trgovini
 gdje ćete biti stručno
 i brzo usluženi

FOTOAMATER - ZAGREB
 PROLAZ BALKAN

DAVOR
APARATI-FILMOVI-PIPIRI

**DAVORIN
POSTRUŽNIK**
ZAGREB, STIPE JAVORA UL. 2.

najveće skladište [REDACTED]
svih vrsti [REDACTED]
svjetlopisnog tvoriva [REDACTED]

The logo for Foto Corso consists of the word "FOTO CORSO" in a bold, sans-serif font, positioned above a thick horizontal bar. Below this, the text "VLASTNICI: F. ŠOLOC I B. KRZNARIĆ" and "ZAGREB, ILLICA 25" is centered. A large, dark grey arrow points vertically downwards from the center of the page towards the bottom edge.

TRAZITE
EXAKTA 24 x 36 mm

REFLEKTOVANO PODELJENJE ULICE, KER PONALJE, IMPREZI
INTERVJU, SREDSTVOM. Lekce je učenje. Objektiv je
automatskim zaštitom. Mnogo specifičnih objektiva.
Zapisi na rezor (Schlitzerkamera) od 1:1000 do 12 sek.
Prvi profesionalni kamerar u svetu. Kamera
koju imaju sve, koju nude sve, koju se resurci

IAHAGEE KAMERAWERK AG DRESDEN A 16
NEMACKA DEMOKRATSKA REPUBLIKA

2 x 8

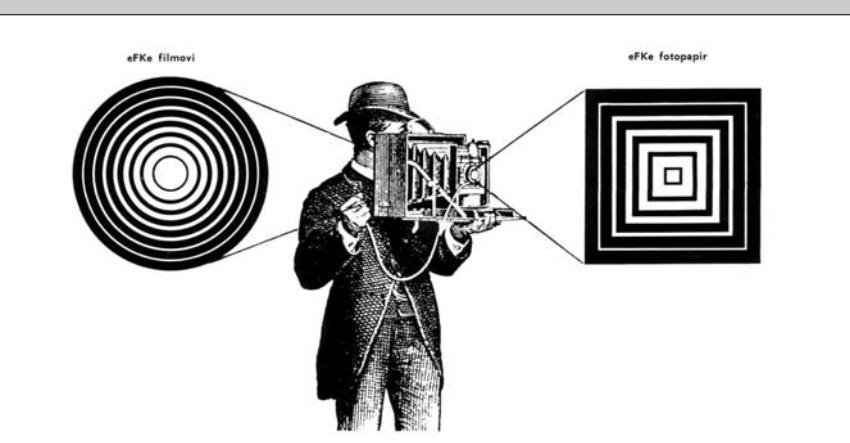
KINO
ferrania

1957. ↳

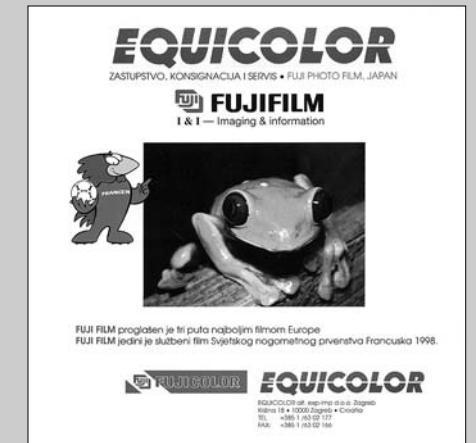
1968. ↳

1970. ↳

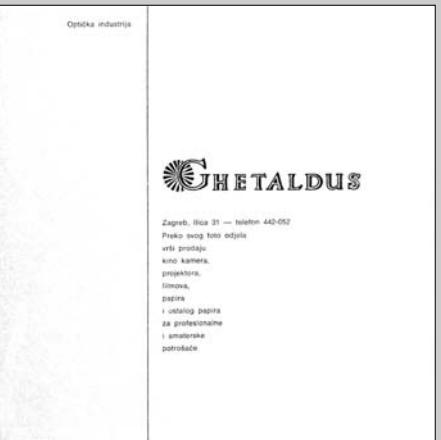
1972. ↳

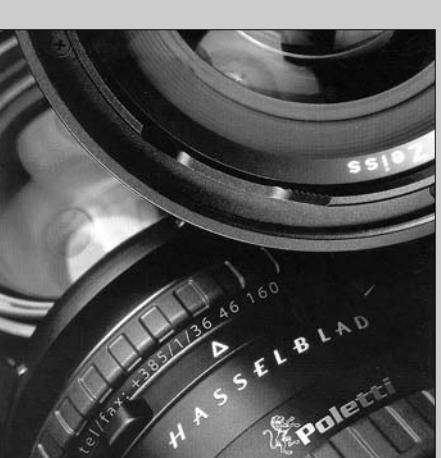
1978. ↳

1978. ↳

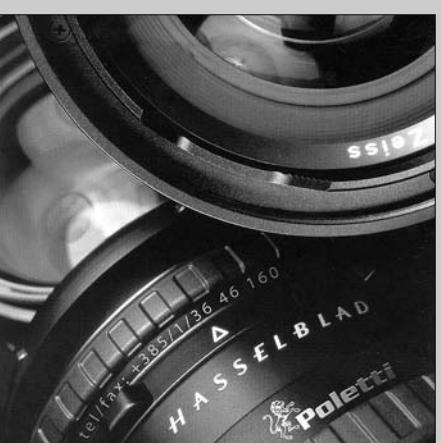
1978. ↳

1978. ↳

2002. ↳

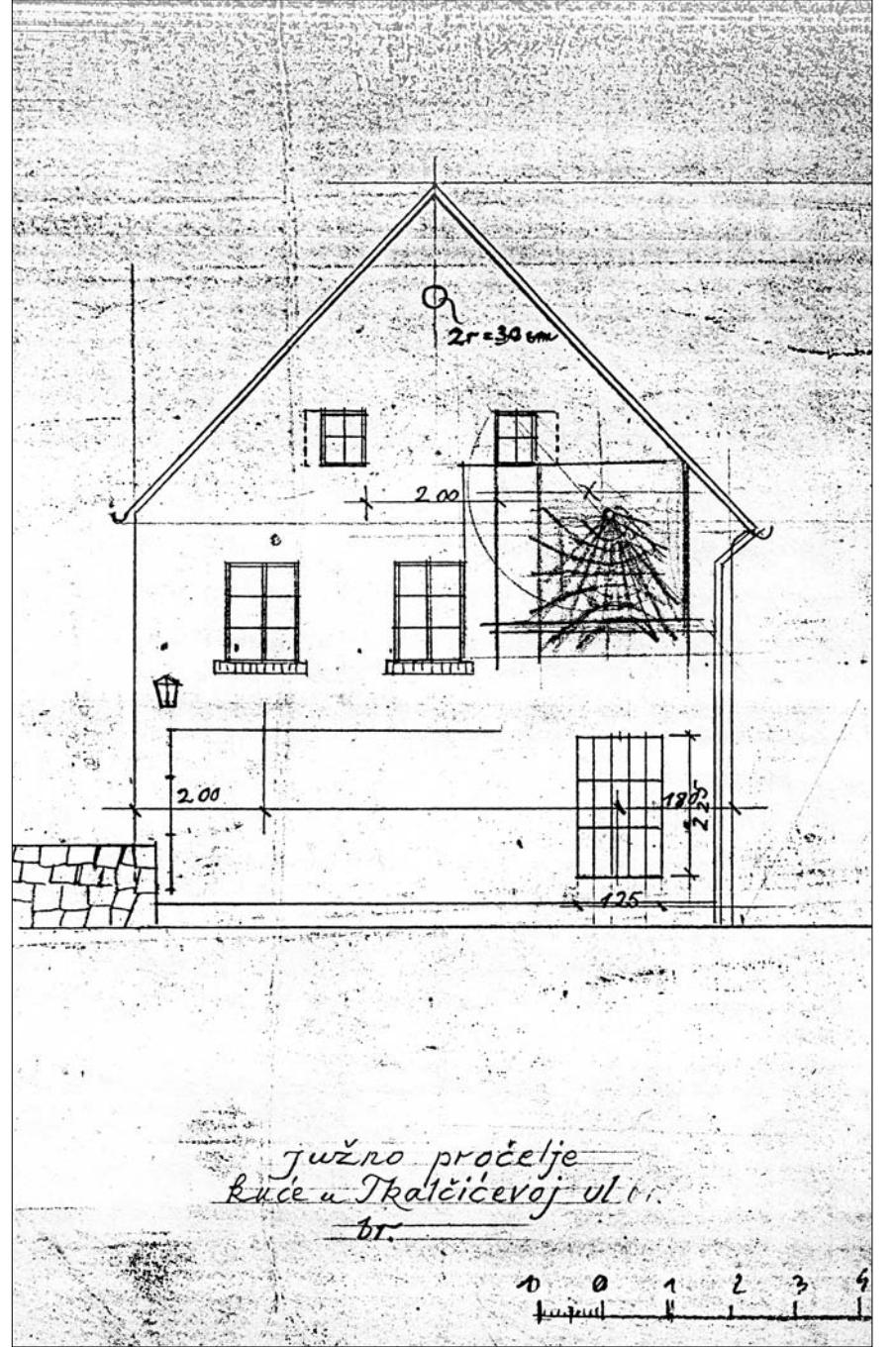

Godine 2000. kao znak Zagreb salona uveden je stilizirani prikaz sunčane ure s pročelja kuće u Tkaličićevoj ulici 25.

Nakon nadsvođenja potoka Medveščak i regulacije Tkaličićeve ispred ove kuće uređen je mali trg. Godine 1954. javlja se ideja o sunčanom satu kao o jednom o mogućih sadržaja trga. Profesor na Akademiji primijenjenih umjetnosti Ernest Tomašević povjerio je izradu sata svom studentu Božidarju Jušiću, apsolventu na odjelu slikarstva, koji ga je realizirao kao svoj diplomski rad. Proračun za sat izradio je prof. Leo Randić. Peterokutnog oblika sat je ukomponiran u pročelje zgrade. Skala je izrađena u dugim bojama tehnikom fresko, crtež na nojoj tehnikom zgraffito, a sunce je oblikovano tlačenjem bakra. Sat je završen 3. studenoga 1955. godine. Jedan je od najpoznatijih simbola Zagreba.

In the year of 2000, as the logo of the Zagreb Salon, a stylised picture of the sundial was introduced. It was taken from the facade of the house at number 25 Tkaličićeva Street.

After the street had been paved above the Medveščak stream and the new planning regulations had been introduced, a small square was designed in front of that house. In 1954 the idea of the sundial emerged as a potential element of the square. Ernest Tomašević, a professor at the Academy of Applied Arts, charged his student Božidar Jušić — a senior undergraduate in the Department of Painting — with creating a sundial — which he built as his graduation project. The estimate for the sundial was produced by professor Leo Randić. Pentagonal in shape, the sundial is part of the facade of the above-mentioned building. The scale is created in a rainbow of colours, in the fresco technique, the drawing on it in the sgraffito technique, while the sun was shaped by compressing copper. The sundial was completed on 3rd November 1955. It is one of the most famous symbols of the city of Zagreb.

Latinska fraza *Sine sole sileo* (Bez sunca šutim) primjereno je moto jedne sunčane ure. Bez sunca (svjetla) šutjeli bi i fotoaparati...

The Latin proverb Sine sole sileo (Without the sun I am silent) is a suitable motto of the sundial. Without the sun (the light), cameras would also be silent.

